

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra sociální práce

Bakalářská práce

Jana Kratochvílová

**„PARTNERSTVÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY A OBČANSKÉHO SEKTORU
PŘI ŘEŠENÍ SOCIÁLNÍCH PROBLÉMŮ V LOKALITÁCH“**

**„Cooperation between public administration and civil sector in solving
social problems in areas“**

2013

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslava Šťastná, PhD.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Jaroslavě Šťastné, PhD. za vedení mé bakalářské práce, za účinnou podporu a pomoc, kterou mi při psaní této práce věnovala.

Dále bych chtěla poděkovat PhDr. Evě Dragomirecka PhD. za cenné rady a kolegyním a kolegům ze státního i neziskového sektoru za otevřené sdílení svých zkušeností a názorů

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Českém Brodě dne 2.8.2013

Jana Kratochvílová

Bibliografický záznam

KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Partnerství veřejné správy a občanského sektoru při řešení sociálních problémů v lokalitách*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra sociální práce, 2013. s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Jaroslava Šťastná, PhD.

Anotace:

Bakalářská práce „Partnerství veřejné správy a občanského sektoru při řešení sociálních problémů v lokalitách“ pojednává o možnostech a reálné spolupráci veřejné správy a neziskových organizací poskytujících služby v sociální oblasti na Českobrodsku.

Cílem práce bylo zjistit, zda v lokalitě spolupráce těchto dvou subjektů byla navázána a zda způsobem, kterým funguje, přispívá k řešení sociálních problémů.

Teoretická část obsahuje informace o úlohách obou sektorů uvnitř systému sociální politiky. Dále mapuje oblast Českobrodsko z pohledu podmínek pro spolupráci těchto sektorů v sociální oblasti.

Praktická část zjišťuje, jak konkrétně spolupráce neziskového sektoru a státní správy probíhá, jaké přináší výsledky a jaká jsou vzájemná očekávání obou stran pro její zlepšení.

Klíčová slova:

neziskový sektor, veřejná správa, spolupráce, komunitní plánování, sociální problém

Anotation:

Thesis "Cooperation between public administration and civil sector in solving social problems in areas" discusses the possibilities and practical cooperation between the public authorities and non-profit organizations providing social services in area of Českobrodsko.

The aim of the study was to determine whether in cooperation between the two organizations has been established and that the way it operates, contributes to solving social problems.

The theoretical part contains information about jobs in both sectors within the system of social policy. Also maps the area of Českobrodsko in terms of conditions for cooperation in these sectors in the social field.

The practical part explores how specific this partnership works, what gets results and what are mutual expectations to improve it.

Keywords:

non-profit sector, public administration, cooperation, community planning, social problem

Obsah:

OBSAH.....	6
ÚVOD.....	8
I. Teoretická část	
1. OBČANSKÝ SEKTOR.....	9
1.1. Typy nestátních neziskových organizací.....	10
1.1.1. Právní formy NNO.....	10
1.1.2. Rozdělení NNO dle oblastí.....	12
1.2. Nestátní neziskové organizace jako součást sociální politiky.....	12
1.2.1. Historie neziskových aktivit v ČR.....	12
1.2.2. Úloha NNO působících v sociální oblasti.....	14
2. VEŘEJNÁ SPRÁVA.....	16
2.1. Státní sociální správa.....	17
3. PROSTOR PRO SPOLUPRÁCI VEŘEJNÉ SPRÁVY A NEZISKOVÉHO SEKTORU V SOCIÁLNÍ OBLASTI V OBCÍCH....	19
3.1. Komunitní plánování.....	23
4. LOKALITA ČESKOBRODSKO.....	24
4.1. Profil města.....	24
4.2. Strategický plán rozvoje města.....	28
4.2.1. Výstupy SWOT analýzy v sociální oblasti.....	29
4.2.2. Strategické a specifické cíle pro oblast sociálních služeb.....	30
4.3. Komunitní plán sociálních služeb.....	31
4.4. Neziskové organizace působící v sociální oblasti na Českobrodsku.....	38
5. SOCIÁLNÍ PROBLÉMY NA ČESKOBRODSKU.....	42
6. ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI.....	46

II. Praktická část

7. SPOLUPRÁCE VEŘEJNÉ SPRÁVY

A NNO NA ČESKOBRODSKU.....	47
7.1. Kvalitativní výzkum současné spolupráce.....	47
7.1.1. Metody a cíle výzkumu.....	47
7.2. Výsledky výzkumu ve veřejné správě.....	48
7.3. Výsledky výzkumu v NNO.....	50
7.4. Zhodnocení spolupráce.....	52
ZÁVĚR.....	53
Seznam použité literatury a odborných pramenů.....	55
Přílohy:	
Záznamy z rozhovorů se zástupci NNO.....	57
Souhrnná tabulka rozhovorů.....	69

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá otázkou, jak v současné době funguje spolupráce veřejné správy a neziskového sektoru v sociální oblasti. Cílem práce bylo zjistit, zda oba sektory spolupracují, jaké jsou možnosti spolupráce, jaké jsou nástroje, kterými je možné spolupráci realizovat a zda jsou využívány.

Protože pracuji již deset let v neziskovém sektoru, je pro mne zajímavé zjištění, jaké postoje zaujímají organizace fungující v sociální oblasti k otázkám spolupráce ve prospěch řešení sociálních problémů dané lokality.

Teoretická část se práce zabývá úlohou obou sektorů ve společnosti a jejich postavením v oblasti sociální politiky. Nastiňuje možnosti, které lze pro spolupráci využít. Práce je zaměřena na lokalitu Českobrodsko, jehož situace je zde konkrétně popsána. Pro toto území byl vytvořen Strategický plán rozvoje i Komunitní plán sociálních služeb. Zmíněné dokumenty jsou v kapitole o Českobrodsku představeny. Závěr kapitoly je věnován pojmenování sociálních problémů, které byly v lokalitě identifikovány.

Praktická část zkoumá reálnou situaci z pohledu aktérů, kteří se mají podílet na řešení sociálních problémů Českobrodsko, tedy místní veřejné správy a neziskových organizací.

Shrnutí výstupů praktické a teoretické části v závěru práce přináší přehled o sociálních problémech lokality a možnostech jejich řešení. Nabízí také doporučení, jak spolupráci mezi oběma sektory prohloubit, ve prospěch klientů sociálních služeb.

1. Občanský sektor

„Občanský sektor označuje to, co v každé normální lidské společnosti je a nejspíš vždy bylo. Teprve v posledním půlstoletí se mu však věnuje soustředěná pozornost a začíná se chápat jako samostatná oblast společenského života. Jeho předchůdcem byly různé projevy lidské solidarity, jak je známe i z kmenových a rodových společností, a později dobročinné organizace, často s náboženským a církevním pozadím. Péče o lidi postižené, znevýhodněné a společensky slabé, je stále důležitá složka jeho činnosti, občanským sektorem však dnes rozumíme rozhodně mnohem víc“¹

Dle Friče² občanský sektor patří do prostoru mezi státním a podnikatelským sektorem. Na základě své povahy bývá označován také jako nestátní, neziskový, dobrovolnický či třetí. Všechna tato označení charakterizují jeho rysy. Je propojen s občanskou společností, není řízen státem, nefunguje za účelem zisku, občané se zde sdružují ze svého dobrovolného rozhodnutí a, jak již bylo řečeno, doplňuje sektor státní a podnikatelský.

Matoušek³ specifikuje občanskou společnost jako sektor společenského života vytvářený spontánním jednáním občanů, případně sdružených do zájmových skupin. Toto jednání vychází z partikulárních nebo místních zájmů. Skupinami jsou míněny kluby, spolky, sdružení, iniciativy.

Pro definování neziskového sektoru vybral Frič⁴ „strukturálně-operacionální definici“ amerického sociologa Lestera Salomona, dle které se neziskový sektor skládá z organizací vykazujících pět společných rysů:

1. Jde o organizace, které jsou do určité míry institucionalizovány
2. Mají soukromou povahu – jsou institucionálně odděleny od státní správy, tedy nejsou její součástí, nejsou řízeny orgány, v nichž převládají státní úředníci, jejich základní struktura je soukromá
3. Nerozdělují zisk mezi vlastníky nebo vedení organizace, pokud zisku dosáhnou, musí jej opětovně použít na plnění cílů daných posláním organizace
4. Jsou samosprávné, autonomní, to znamená, že jsou schopné řídit svou vlastní činnost prostřednictvím vlastních interních pravidel
5. Jsou dobrovolné, tedy dobrovolná činnost je součástí jejich aktivit, například dobrovolná správní rada, dobrovolná činnost v rámci aktivit organizace

---

¹ *Občanský sektor - studie a souvislosti, sborník textů SOKOL Jan. Společnost jako komunikace, In: UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE, fakulta humanitních studií, Praha:[on-line].[cit.2013-05-04].dostupné z www.fhs.cuni.cz/kos/kos.../obcansky_sektor_studie_a_souvislosti.doc*

² FRIČ, Pavol. *Neziskové organizace a ovlivňování veřejné politiky*. Praha: Agnes, 2000,

³ MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. Vyd.2. Praha: Portál, 2008

⁴ Tamtéž, cit 2

Občanský sektor charakterizují dle Sokola určité rysy:

- **Spontánnost:** vzniká nutně zdola, dobrovolným rozhodnutím a činností „obyčejných“ lidí, jak to přesně vyjadřuje označení „non-governmental“ čili NGO - nevládní či nestátní sektor.
- **Rozmanitost:** tvoří jej samostatné dílčí skupiny a organizace, které sice mohou spojovat podobné cíle, které však o sobě dlouho ani nevědí a teprve velmi pozdě mohou uvažovat o nějakém zastřešení. Princip jednotné Národní fronty náš občanský sektor fakticky zlikvidoval a redukoval na „zájmovou činnost“.
- **Veřejný zájem:** i když se jednotlivé skupiny a organizace mohou zpočátku sdružovat jen okolo společných zájmů, sledují nakonec vždycky něco, co ryze spolkové zájmy přesahuje. Tuto okolnost vyjadřuje označení „neziskový“.
- **Občanské prostředí:** o občanském sektoru lze mluvit jen tam, kde se organizuje na pozadí rovnostářské a vysoce individualizované společnosti, nezávisle na tradičních strukturách příbuzenských, místních, stavovských nebo církevních.⁵

1.1. Typy nestátních neziskových organizací

Nestátní neziskové organizace lze rozdělit podle několika kritérií. Pro účely své práce jsem zvolila rozdělení dle právních forem a dle oblastí.

1.1.1. Právní formy NNO

„Běžnými právními formami těchto organizací v České republice jsou občanská sdružení, nadace (případně nadační fondy), církevní organizace a obecně prospěšné společnosti.“⁶

Základní typy neziskových organizací dle Deverové⁷ rozlišujeme dle legislativy České republiky tyto:

Občanská sdružení a odbory, dle zákona č.83/1990 Sb., O sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Obecně prospěšné společnosti, dle zákona č.248/1995 Sb., O všeobecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

---

⁵ Tamtéž cit 1

⁶ ANGELOVSKÁ Olga, FRIČ Pavol, GOULLI Rochdi. *Revitalizace a konsolidace neziskového sektoru v ČR po roce 1989*. Praha: Agnes 2009, s. 22

⁷ Kolektiv autorů, *Společenský a legislativní rámec neziskového sektoru*, Praha: Agnes 2008

Nadace a nadační fondy, dle zákona č.227/1997 Sb., O nadacích, nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zařízení církví a náboženských společností, dle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.

Občanské sdružení je definováno jako organizace lidí spojených společným zájmem⁸.

Ve výše uvedeném zákoně jsou negativně vymezeny důvody, pro které vznik sdružení není povolen. Jiné společné zájmy sdružení sledovat může. K návrhu na registraci sdružení je třeba přiložit stanovy, ve kterých musí být mimo jiné uvedeny cíle sdružení⁹. Tyto cíle jsou označovány jako poslání sdružení. Z poslání vyplývá, jaké společné zájmy chce sdružení rozvíjet a hájit.

Obecně prospěšná společnost poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek.¹⁰ V zakládací listině je třeba vymezit druh obecně prospěšných služeb, které má obecně prospěšná společnost poskytovat.¹¹

Nadace a nadační fondy jsou účelová sdružení majetku zřízená a vzniklá podle tohoto zákona pro dosahování obecně prospěšných cílů. Obecně prospěšným cílem je zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic a rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu.¹²

Zařízení církví a náboženských společností vzniká dobrovolným sdružováním fyzických osob a svébytně rozhoduje o věcech spojených s vyznáváním víry, o organizaci náboženského společenství a o vytváření k tomu určených institucí.¹³

Pro všechny tyto formy NNO je v legislativě je zakotvena jejich obecná prospěšnost, společný zájem, dobrovolnost, jak je uvedeno výše. Zákon vymezuje i způsob správy, je jím dáno, jaká pravidla uvnitř organizace pro samosprávu musí být nastavena.

---

⁸ Tamtéž cit. 6

⁹ Zákon č. 83/1990 Sb., O sdružování občanů, § 6

¹⁰ Zákon 248/1995 Sb., O obecně prospěšných společnostech, § 2

¹¹ Tamtéž cit. 10, §4

¹² Zákon č.227/1997 Sb., O nadacích, nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

¹³ Zákon č. 3/2002 Sb., O svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), §4

1.1.2. Rozdělení NNO dle oblastí

Neziskové organizace působí v nejrozmanitějších oblastech života společnosti. Mezinárodní klasifikace neziskových organizací rozděluje neziskové organizace do dvanácti oblastí podle jejich působení. Tuto klasifikaci vytvořil tým společenských vědců, kteří pracovali na realizaci John Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project.¹⁴

Jedná se o následující oblasti:

- 1) Oblast kultury a umění, sportu a rekreace
- 2) Oblast vzdělání a výzkumu
- 3) Oblast zdraví
- 4) Oblast sociálních služeb
- 5) Oblast ekologie
- 6) Oblast rozvoje obce (komunity) a bydlení
- 7) Oblast ochrany práv a obhajoby zájmů, politiky
- 8) Oblast organizování dobročinnosti
- 9) Oblast náboženství
- 10) Oblast mezinárodních aktivit
- 11) Oblast profesních a pracovních vztahů
- 12) Jiná oblast¹⁵

1.2. Nestátní neziskové organizace jako součást sociální politiky

Vztahy mezi státem a neziskovým sektorem mohou být v zásadě kooperativní, anebo konfliktní. Dá se říci, že stejně jako v jiných zemích střední Evropy panují i v ČR mezi státem a neziskovým sektorem spíše kooperativní než konfliktní vztahy.¹⁶

V následující kapitole se zmíním o průběhu těchto vztahů v historii a nastíním současné postavení neziskových organizací ve vztahu k sociální politice.

1.2.1. Historie neziskových aktivit v ČR

Formy dobrovolnické, neziskové činnosti na území ČR jsou svázány s působením křesťanské filozofie. Charitativní činnost vycházela z křesťanského milosrdenství a týkala se především péče o chudé, sirotky, staré lidi a zdravotně postižené osoby. Stát však postupně upevnil svoji moc nad církví a v období osvícenství byla sociální péče, ale i vzdělávání,

¹⁴ FRIČ, Pavol. GOULLI, Rochdi. *Neziskový sektor v České republice, Praha: Eurolex Bohemia, 2001, In: tamtéž cit. 6*

¹⁵ Tamtéž cit. 6

¹⁶ Tamtéž cit. 2

centralizováno do rukou státu. Nový impuls pro rozvoj spolkové činnosti přineslo národní obrození. Vlastenecké snahy o kulturní a politickou emancipaci přinesly nebyvalý nárůst různých spolků a nadací, které podporovaly rozvoj národní kultury, vědy a vzdělávání a projevíly se i do oblasti filantropie. Charitativní a spolková činnost byla upravena říšským zákonem o spolcích v roce 1867.

Další nárůst spolkové a nadační činnosti byl zaznamenán po založení Československé republiky. Během jejího trvání prožíval neziskový sektor svůj zlatý věk.¹⁷

Pokud se týká sociální činnosti, „některé její úseky spočívaly výhradně na iniciativě nestátních poskytovatelů péče. Ti měli podstatný podíl na těchto úsecích:

- péče o mládež;
- sociálně – zdravotní poradenství – např. protituberkulózní;
- péče rekreační,
- péče hygienická a zdravotní – především činnost Červeného kříže
- péče zaměřená na boj proti sociálně-patologickým jevům – alkoholismus, prostituce, pohlavní choroby;
- ochrana ženských zájmů;
- ochrana matek a dětí;
- Poradenství pro volbu povolání;
- Volnočasové aktivity dětí a mládeže;
- Podpora studentů a chudé školní mládeže;¹⁸

Matoušek dále uvádí, že tyto organizace nebyly podporovány téměř vůbec z veřejných prostředků, takže byly nuceny pořádat sbírky a další akce na podporu své činnosti.¹⁹

Vývoj v oblasti neziskového sektoru byl přerušen okupačním režimem, který mnohé NO zrušil. Po válce opět NO zaujaly významné společenské postavení. Nastolením komunistického totalitního systému v roce 1948 však došlo k omezení sdružování občanů na centrálně řízené masové organizace.²⁰ Pokud se týká sociální oblasti, uvádí Raiman, že „prakticky všechny služby sociální péče poskytoval stát a oficiální propaganda popisovala jenom pozitivní účinky státní péče a diskuse o nedostatecích a nespokojenosti se službami sociálního zabezpečení nebyla dovolena.“²¹

---

¹⁷ tamtéž cit. 6

¹⁸ MATOUŠEK, Oldřich. a kol. *Základy sociální práce*. Praha: Portál 2001

¹⁹ tamtéž cit. 18

²⁰ Tamtéž cit. 6,

²¹ RAIMAN, V. 1993 „The Increasing Responsibility of the Third Sector in Czechoslovakia“ in Micou, A.M. and Lindsanes B. (ed) *The Role of Voluntary organization in Emerging Democracies: Experiences and Strategies in Eastern and Central Europe and South Africa*, Copenhagen, The Danish Centre for Human Rights, *In*: SCRAGG Terry, *Cesty k partnerství, zpráva o projektu sociální péče v demokracii*. Praha : ICN 1997

Jak dále uvádí Scragg, stát převzal činnost neziskových organizací, včetně jejich budov a finančních prostředků a dobrovolná práce tak vymřela. Církev směla pokračovat ve svém odhodlání sloužit potřebám postižených lidí, ale stát jimi opovrhoval.²²

Situace se změnila po sametové revoluci v roce 1989, kdy dochází k rychlému rozvoji neziskového sektoru. Tyto občanské aktivity přivedlo na svět přání občanů a specialistů „dělat to lépe než stát“.

Projekt Terryho Scragga Sociální péče v demokracii probíhal v České republice od října 1995 do září 1996. Od té doby se postavení NNO ve společnosti změnilo. Rada vlády pro neziskové organizace, která byla transformována v roce 1998 z Rady pro nadace, založené v roce 1992, soustřeďuje, projednává a prostřednictvím svého předsedy předkládá vládě materiály, týkající se NNO a vztahující se k vytváření vhodného prostředí pro jejich existenci a činnost.²³

Iniciativa ze strany NNO, směřující k posilování spolupráce neziskového sektoru vyústila v založení Asociace nestátních neziskových organizací v České republice v roce 2003.

Prostřednictvím svých členů sdružuje téměř 900 NNO, prosazuje a obhajuje však společné zájmy a potřeby celého neziskového sektoru, vytváří prostor pro komunikaci a partnerství všech NNO i NNO s ostatními společenskými subjekty (veřejnou správou, parlamentem, zastupitelstvy, podnikateli, odbory, politickými stranami apod.). Asociace NNO pomáhá svým členům i dalším NNO v adaptaci na podmínky Evropské unie.²⁴

1.2.2. Úloha NNO působících v sociální oblasti

Vycházíme – li ze širšího pohledu na sociální politiku jako na společenskou politiku, tedy politiku všech organizací demokratické občanské společnosti, jsou neziskové organizace jedním z možných sociálních subjektů. Vyvíjí „soustavné a cílevědomé úsilí provozovat, rozvíjet, měnit nebo rušit činnosti vlastního nebo jiného sociálního systému“.

„V demokraticky uspořádaném státě plní nestátní subjekty důležité role:

1. posilují povědomí občanské odpovědnosti a solidarity při řešení konkrétních, místně a časově determinovaných sociálních problémů svých spoluobčanů

---

²² SCRAGG Terry. *Cesty k partnerství, zpráva o projektu Sociální péče v demokracii*. Praha: ICN 1997

²³ Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. *Rada vlády ČR*. [on line]. [cit 2013-07-07] Dostupné z [www. http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/](http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/)

²⁴ *Asociace nestátních neziskových organizací v ČR* [on line]. [2013-07-07] Dostupné z [www. http://www.asociacenno.cz/index.php/anno-v-cr](http://www.asociacenno.cz/index.php/anno-v-cr)

2. prohlubují státní sociální politiku o etický kodex moderního občanství jako výrazu příslušnosti ke státu a spoluodpovědnosti za věci veřejné
3. zefektivňují sociální činnosti zvýšením jejich adresnosti a snižováním jejich nákladů“²⁵

---

²⁵ TOMEŠ, Igor. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. Praha: Portál 2010

2. Veřejná správa

„Veřejná správa bývá charakterizována jako správa veřejných záležitostí ve veřejném zájmu. Tím je dána její nenahraditelná úloha jako specifické společenské činnosti řídicího a organizačního charakteru zaměřené na veřejné záležitosti a determinované veřejným zájmem.“²⁶

Na blogu veřejné správy²⁷ je uvedeno, jak je veřejná správa členěna:

Jedná se výkon státní správy a územní samosprávy.

Stát jako subjekt vykonává správu prostřednictvím následujících orgánů:

- vláda
- ministerstva a ostatní ústřední správní úřady
- odborné územní správní úřady
- veřejné ozbrojené sbory a ostatní sbory

„Státní správa má tedy zásadně **PROVÁDĚCÍ, PODZÁKONNÝ A NAŘIZOVACÍ CHARAKTER:**

- Prováděcí charakter státní správy značí to, že státní správa slouží jako organizované zabezpečení exekutivy a jejím úkolem je tedy provádění zákonů, které přijala legislativa a v případě sporu vyloží jurisdikce. Státní správa není však jen pasivní či neutrální činností, ale jejím obsahem je i řada aktivních kroků. V rámci zpětné vazby se totiž právě ve státní správě řada zákonů přímo rodí.
- Podzákonný charakter státní správy znamená, že státní správa je vázána zákony a řídí se jejich obsahem (srov. ustanovení čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky 6 a obdobné ustanovení čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod 7).
- Konečně nařizovací charakter státní správy značí, že státní správa má pravomoc vydávat správní akty (individuální, normativní, smíšené), které jsou závazné vůči svým adresátům (pravomoc nařizovat). Tato vlastnost vyjadřuje to, že orgány státní správy jsou ve vztahu k těm, vůči nimž je správa vykonávána, v postavení vrchnostenském.“²⁸

---

²⁶ KADEČKA, Stanislav, RIGEL, Filip. *Výkon státní správy, kompetence, odpovědnost*[on-line].[2013-07-09] dostupné z <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:gMGJ93290e4J:www.mvcr.cz/odk2/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz&client=firefox-a>

²⁷ Veřejná správa. *Členění veřejné správy*. [on-line].[2013-07-09] dostupné z <http://verejna-sprava.blogspot.cz/2011/05/16-cleneni-verejne-spravy.html>

²⁸ Tamtéž cit. 26

Výkon státní správy lze svěřit orgánům územní samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon. V takovém případě hovoříme o přenesené působnosti obcí a krajů.

Územní samosprávu v ČR vykonávají obce, kraje a hlavní město Praha, která je současně obcí i krajem. Územní samospráva je veřejnou správou uskutečňovanou jinými subjekty. Má oprávnění vykonávat určité náležitosti samostatně. Stát do ní zasahuje pouze tehdy, když dojde k porušení zákona. Základní principy územní samosprávy stanoví Ústava, která v článku 8²⁹ především zaručuje obcím a krajům právo na samosprávu.³⁰

2.1. Státní sociální správa

Pro potřeby této práce bych ráda vymezila ty orgány státní správy, které mají na starosti řešení problémů v sociální oblasti.

Jedná se zejména o následující orgány:

Ministerstvo práce a sociálních věcí je ústředním orgánem státní správy pro pracovněprávní vztahy, bezpečnost práce, zaměstnanost a rekvalifikaci, kolektivní vyjednávání, mzdy a jiné odměny za práci, důchodové zabezpečení, nemocenské pojištění, sociální péči, péči o pracovní podmínky žen a mladistvých, právní ochranu mateřství, péči o rodinu a děti, péči o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, a pro další otázky mzdové a sociální politiky.³¹

Česká správa sociálního zabezpečení jako orgán státní správy vykonává působnost v oblasti sociálního zabezpečení (důchodového pojištění a nemocenského pojištění) a lékařské posudkové služby. Kompetence ČSSZ jsou upraveny zákonem ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.³²

Úřad práce České republiky plní úkoly v oblastech

- a) zaměstnanosti,
- b) ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele,
- c) státní sociální podpory,
- d) dávek pro osoby se zdravotním postižením,
- e) příspěvku na péči a inspekce poskytování sociálních služeb,
- f) pomoci v hmotné nouzi,
- g) inspekce poskytování sociálně-právní ochrany,
- h) dávek pěstounské péče,³³

---

²⁹ Cit. Ústava ČR, čl. 8 „Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků“

³⁰ Tamtéž cit 26

³¹ Zákon č. 2/1969 Sb., O zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů

³² Česká správa sociálního zabezpečení [on-line]-[2013-07-09] dostupné z [www. http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/](http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/)

³³ Zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů

Provázanost a spolupráce s dalšími orgány státní správy je nezbytná v oblasti tak široké, jako je oblast sociální.

V rámci přenesené působnosti se na výkonu státní správy podílí i obce v rozsahu stanoveném různými zákony^{34 35},

---

³⁴ ŠÍMA, Alexander. SUK, Milan. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck 1997

³⁵ V §8 Zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, je uvedeno, že pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost.

3. Prostor pro spolupráci veřejné správy a neziskového sektoru v sociální oblasti v obcích

Obec je typickou a nejmenší samosprávnou jednotkou státu s územím, majetkem, příjmy, obyvatelstvem a orgány. Rozhoduje o poskytnutí či výkonu, např. pomůže občanovi v obtížné životní situaci (samostatná působnost). Jen parlament ukládá obci zákonem, aby něco pro své občany konala. Vláda přenáší některé své úkoly na obce zákonem povoleným způsobem (obce s rozšířenou působností)³⁶ a současně zajistí financování tohoto konání. Vláda deleguje na obce úkoly státní správy (přenesená působnost) jen v rozsahu povoleném zákonem a za podmínky úhrady nákladů z této činnosti.³⁷

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (tzv. obcí III. stupně) jsou mezičlánkem přenesené působnosti státní správy mezi krajskými úřady a obecními úřady. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností mají oproti ostatním obecním úřadům některé oblasti působnosti navíc, a to nejen pro svůj vlastní, základní správní obvod, ale zpravidla i pro další obce v okolí.³⁸

V sociální oblasti se pro partnerství veřejné správy a neziskového sektoru nabízí mnoho možností spolupráce. Úkoly obecních úřadů, obcí a obecních úřadů obce s rozšířenou působností jsou specifikovány v dalších zákonech. Pro potřeby mé práce bych ráda zmínila ta ustanovení jednotlivých zákonů, která dávají prostor k součinnosti veřejné správy a neziskových organizací při řešení sociálních problémů v lokalitách.

Dle zák. č. 108/2006 Sb., O sociálních službách, obec

- zajišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území
- zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území
- spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou

---

³⁶ Obecně je rozšířená působnost obcí vymezena v § 66 a § 61 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích

³⁷ Tamtéž cit 24

³⁸ Wikipedie[on-line][2013-07-09]dostupné z www.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Obec_s_roz%C5%A1%C3%AD%C5%99enou_p%C5%AFsobnost%C3%AD

- může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby³⁹

Obecní úřad obce s rozšířenou působností v sociální oblasti dle zák. č. 108/2006 Sb.,

O sociálních službách

- koordinuje poskytování sociálních služeb a poskytuje odborné sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností
- zjišťuje, zda je nezbytné poskytnout osobě umístěné ve zdravotnickém zařízení služby sociální péče a zprostředkovává možnost jejich poskytnutí, na základě oznámení zdravotnického zařízení⁴⁰

Obec nebo kraj může poskytnout za svého rozpočtu dotace podle zvláštního zákona⁴¹ k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru.⁴²

Další oblastí, v níž se otevírají možnosti a snad se pokládá za vhodnou či nutnou spolupráce neziskového a veřejného sektoru na úrovni partnerství, je oblast sociálně-právní ochrany dětí. Spatřuji ji tam, kde zákon uvádí, že obec „vytváří předpoklady“, „zprostředkuje určitou službu“, „činí opatření“, „spolupracuje s ostatními subjekty“.

Konkrétně dle zák. č. 359/1999 Sb., O sociálně-právní ochraně dětí ve znění zák. č. 401/2012 Sb., je obecní úřad povinen

- poskytnout nebo zprostředkovat rodičům na základě jejich žádosti poradenství při uplatňování nároků dítěte podle zvláštních právních předpisů⁴³

Obec v samostatné působnosti a kraj v samostatné působnosti vytvářejí předpoklady pro kulturní, sportovní, jinou zájmovou a vzdělávací činnost dětí⁴⁴

³⁹ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 94, písm. a-d

⁴⁰ Tamtéž, cit 39, § 92, písm. b a c

⁴¹ §9 odst. 1 písm. i a § 12 písm. c a j zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

⁴² Tamtéž cit. 39, § 105

⁴³ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí ve znění zák. č. 401/2012 Sb. , § 10 odst. 1, písm. f

V preventivní oblasti je obecní úřad s rozšířenou působností povinen:

- činit opatření k omezování působení nepříznivých vlivů na děti
- zpracovávat na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny podle písmene c) individuální plán ochrany dítěte, který vymezuje příčiny ohrožení dítěte, stanoví opatření k zajištění ochrany dítěte, k poskytnutí pomoci rodině ohroženého dítěte a k posílení funkcí rodiny a stanoví časový plán pro provádění těchto opatření, a to ve spolupráci s rodiči nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dítětem a odborníky, kteří se podílejí na řešení problému dítěte a jeho rodiny
- pořádat případové konference pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin, a to ve spolupráci s rodiči a jinou osobou zpovědnou za výchovu dítěte, dalšími přizvanými osobami, zejména zástupci škol, školských zařízení, zařízení poskytovatelů zdravotních služeb, orgánů činných v sociální oblasti, orgánů policie, státních zástupců, odborných pracovníků v oblasti náhradní rodinné péče, poskytovatelů sociálních služeb a pověřených osob⁴⁵

V oblasti poradenské činnosti obecní úřad s rozšířenou působností

- poskytuje nebo zprostředkovává rodičům poradenství při výchově a vzdělávání dítěte a při péči o dítě zdravotně postižené
- pořádá v rámci poradenské činnosti přednášky a kurzy zaměřené na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů, souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou
- může uložit rodičům povinnost využít odbornou poradenskou činnost
- je povinen poskytnout rodiči pomoc po umístění dítěte do zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, spočívající zejména v pomoci uspořádat rodinné poměry, které by umožnily návrat dítěte do rodiny, při řešení životní a sociální situace, včetně hmotné úrovně rodiny, v pomoci při spolupráci s orgány sociálního zabezpečení, krajskými pobočkami úřadu práce a dalšími státními a jinými orgány, a za tím účelem také zprostředkuje rodiči odbornou poradenskou činnost⁴⁶

---

⁴⁴ Tamtéž cit 43, §10 odst 2

⁴⁵ Tamtéž cit. 43, § 10 odst. 3, písm. b, d, e

⁴⁶ Tamtéž cit. 43, § 11 odst. 1, písm. b, c, § 12, odst. 1 a 2

V oblasti výchovných opatření, vyžaduje –li to zájem na řádné výchově dítěte, může obecní úřad obce s rozšířenou působností

- stanovit nad dítětem dohled a provádět jej za součinnosti orgánu sociálně-právní ochrany, školy, popřípadě dalších institucí a osob, které působí zejména v místě bydliště nebo pracoviště dítěte⁴⁷

Osobami, které mohou poskytovat sociálně-právní ochranu dětí mohou být také další fyzické a právnické osoby, jsou-li výkonem sociálně-právní ochrany pověřeny.⁴⁸ Takovými osobami mohou být nestátní neziskové organizace.

Pověřené osoby mohou v sociálně- právní ochraně také vykonávat některé činnosti, které jsou svěřeny do kompetence obecních úřadů a obecních úřadů s rozšířenou působností. Jde zejména o vyhledávání dětí, na něž se sociálně-právní ochrana zaměřuje, dále poradenská činnost a v neposlední řadě možnost uzavírat dohody o výkonu pěstounské péče a převzít zajišťování přípravy žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče k přijetí dítěte do rodiny, provádět přípravy žadatelů a poskytovat odborné poradenství a pomoc těmto žadatelům a poskytovat fyzickým osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny a osvojitelům nebo pěstounům poradenskou pomoc, související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče.⁴⁹

Protože do doby platnosti novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí byly kompetence v oblasti pěstounské péče v rukou veřejné správy, spolupráce NNO a veřejné správy v této oblasti je nevyhnutelná.

Zmiňované zákony s působností od roku 2007 (zák. č.108/2006 Sb., O sociálních službách) a od roku 2013 (zák. č. 359/1999 Sb., O sociálně-právní ochraně dětí ve znění pozdějších předpisů) bych označila za nové zákony v sociální oblasti, které již počítají s nestátními subjekty jako s partnery pro realizaci cílů státní sociální politiky v sociální oblasti.

Jak je výše uvedeno, zák. č. 108/2006 Sb., O sociálních službách, obec zajišťuje potřeby sociálních služeb osobám nebo skupinám na na svém území. Aby bylo možné určit, jaké sociální sužby na daném území budou třeba, je nutné znát cílové skupiny a jejich potřeby. Je třeba vycházet z aktuálních zdrojů, které jsou schopny tyto služby zajistit. Procesem, který k takovému zjištění vede, je komunitní plánování sociálních služeb.

---

⁴⁷ Tamtéž cit 43, § 13, odst. 1 písm b

⁴⁸ Tamtéž, cit. 43, § 4, odst. 2, písm. d

⁴⁹ Tamtéž, cit. 43, § 48, odst. 2, písm. e

3. 1. Komunitní plánování

V této kapitole bych se chtěla zabývat komunitním plánováním služeb v sociální oblasti. Vzhledem ke zkušenosti v neziskové organizaci, která již od roku 2000 stála o spolupráci s veřejným sektorem v obci, považuji tvorbu a zvláště realizaci cílů takového plánu za základní prostor pro spolupráci obou sektorů. (v ideálním případě i sektoru podnikatelského, zejména v oblasti poskytování a finanční či jiné podpory služeb).

Předpokládá se, že díky plánování sociálních služeb v obcích je možné vytvořit systém služeb podle existujících potřeb, v odpovídající kvalitě a v souladu s místními specifiky.⁵⁰ Dle zákona o sociálních službách by patrně mělo jít o plánování sociálních služeb jako takových, ráda bych však upřesnila, že jde o komunitní plán služeb v sociální oblasti, někdy také komunitním plán sociální péče na určitém území.

Matoušek definuje komunitní plánování jako přímé vyjednávání mezi zřizovateli, poskytovateli a uživateli služeb, jehož cílem je zlepšit místní sociální politiku či charakter sociálních, případně dalších souvisejících služeb.⁵¹

Zřizovateli, resp. zadavateli služeb jsou ti, kteří jsou zodpovědní za zajištění sociálních služeb, tedy obce a kraje. Poskytovateli sociálních služeb jsou subjekty, které služby poskytují. Uživateli služeb pak mohou být právnické i fyzické osoby, které mají zvláštní potřeby, na něž služby reagují⁵².

Obce oproti krajům nemají plánování uložené jako povinnost, ale jako možnost. Proto v některých obcích je sociální oblasti věnována část „všeobecného“ strategického plánu rozvoje, který by měl vznikat také metodou komunitního plánování. Komunitní plán sociálních služeb by potom ideálně měl navázat na zmínění obecný dokument.

Projekty, které jsou následně realizovány na daném území, ať se již jedná o projekty partnerské nebo individuální, by měly směřovat k řešení sociálních problémů identifikovaných v procesu komunitního plánování v dané lokalitě.

---

⁵⁰ Kolektiv autorů. *Průvodce procesem komunitního plánování sociálních služeb*. Praha: MPSV 2004

⁵¹ MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál 2008

⁵² Tamtéž cit. 49

4. Lokalita Českobrodsko

Ve své práci jsem se zaměřila na lokalitu Českobrodsko, proto ji zde nyní tu více přiblížím z hlediska jeho polohy, velikosti, demografického uspořádání a příležitostí a hrozeb souvisejících se sociální tematikou.

Dále přiblížím existující dokumenty rozvoje lokality Českobrodsko ve vztahu k sociální oblasti a představím neziskové organizace, působící v sociální oblasti.

4.1. Profil města

Český Brod se nachází ve Středočeském kraji v okrese Kolín. Český Brod vykonává činnost obce s rozšířenou působností pro 24 obcí na rozloze 18 431 ha, s celkovým počtem 19 303 obyvatel. Počet obyvatel města Český Brod k 31.3.2011 byl 6 915 obyvatel. Český Brod je druhé největší město okresu Kolín.

Demografické údaje

Tabulka č. 1 - věková struktura

Obyvatelstvo celkem	6915
Z toho ve věku:	
0-14	1048
15-19	335
20-29	882
30-39	1227
40-49	899
50-59	894
60-64	456
65-69	385
70-79	462
80 a více let	310

Tabulka č. 2 - sociální struktura

Ekonomicky aktivní celkem	3466
Z toho:	
Zaměstnaní obyvatelé	3178
Pracující důchodci	217
Ženy na mateřské dovolené	71
Nezaměstnaní	288
Ekonomicky neaktivní celkem	3112
Z toho:	
Nepracující důchodci	1438
Žáci, studenti, učni	882
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou	337

Historie města

Český Brod je staré gotické město, které bylo založeno ve 12. století na jedné z nejdůležitějších zemských stezek, která spojovala Prahu s jižní a východní Evropou. Díky obchodnímu a cestovnímu ruchu a rozsáhlému zemědělskému zázemí se město stalo důležitým tržním, obchodním a ubytovacím střediskem. Nedlouho po bitvě u nedalekých Lipan byl Český Brod povýšen na svobodné královské město. V roce 1850 se stal Český Brod sídlem okresního soudu a 1868 se sem přistěhovalo také okresní hejtmánství. V roce 1960 byl českobrodský okres státními orgány zrušen a připojen pod okres Kolín.

Bydlení

Bydlení v Českém Brodě je také odrazem historického vývoje města. Od činžovních domů na náměstí převládá směrem od centra vilová zástavba a zástavba rodinných domků. Na jejich okrajích jsou tři sídliště. Dle územního plánu je v Českém Brodě několik dalších lokalit pro rozvoj bydlení.

Tabulka č. 3 - obydlené domy a byty

Obydlené domy	1438
Obydlené byty	2615

Vzdělání:

Ve vzdělanostní struktuře převládá obyvatelstvo vyučené, se střední odbornou školou bez maturity a s úplným středním vzděláním s maturitou.

Ve městě se nachází tři mateřské a dvě základní školy. Pro střední vzdělávání může město nabídnout gymnázium a střední ekonomickou školu. Jsou zde i dvě speciální školy a základní umělecká škola.

Tabulka č. 4 – vzdělanostní struktura

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	5867
Obyvatelstvo bez vzdělání	62
Obyvatelstvo se základním a neukončeným základním vzděláním	978
Obyvatelstvo vyučené a se střední odbornou školou bez maturity	1849
Obyvatelstvo s úplným středním vzděláním s maturitou	1662
Obyvatelstvo s vyšším odborným a nástavbovým vzděláním	263
Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním	770

Zdravotnictví a sociální péče:

Ve městě je budova nemocnice s léčebnou pro dlouhodobě nemocné a s ošetrovatelskými lůžky, čtyři samostatné ordinace praktického lékaře pro dospělé, tři samostatné ordinace pro děti a dorost, pět samostatných stomatologických ordinací, tři samostatné gynekologické ordinace, osm ordinací dalších lékařů specialistů a tři lékárenská zařízení.

Ve městě se nachází jeden dům pro seniory, jeden domov pro osoby se zdravotním postižením pro děti a mládež, pečovatelská služba, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, rodinné centrum, sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi, svaz tělesně postižených, fungují zde terénní služby pro drogově závislé, služby domácí zdravotní péče a osobní asistence.

Ostatní oblasti:

V oblasti volnočasových aktivit ve městě funguje pět sportovních oddílů, TJ Sokol, k dispozici jsou tři sportoviště. Volnočasové aktivity v dalších oblastech zjišťují základní školy, občanská sdružení a již zmiňovaná ZUŠ.

V kulturní oblasti zde není příliš dobré vyžití, v současné době zde není kino, pouze jedno veřejné zařízení s hledištěm, jeden kulturní sál s pódium a malé pódium patřící ZUŠ.

V Českém Brodě fungují dvě církve, z nichž Českobratrská církev evangelická je majitelem kostela a historické zvonice, ve které je provozováno jinou neziskovou organizací nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Římskokatolická církev vlastní druhý kostel a nově otevřené komunitní centrum, v němž pořádá nejrůznější kulturní a další akce.

V oblasti dopravy je třeba zmínit, že město leží na železniční i silniční trase Praha – Kolín. Snadná dostupnost těchto měst, zejména Prahy, má vliv na odliv obyvatel za prací, kulturou a vzděláním.

Tabulka č. 5 – dojížděka do zaměstnání a škol

Vyjíždějících celkem	1878
Vyjíždějících do škol	456
Z toho:	
V rámci obce	221
Mimo obec	235
Vyjíždějících do zaměstnání	1442
Z toho:	
V rámci obce	365
Do jiné obce okresu	91
Do jiného okresu kraje	170
Do jiného kraje	784
Do zahraničí	12

Z materiálů připravovaných k tvorbě Strategického plánu rozvoje města Český Brod se dále můžeme dočíst, že je to město s plnou občanskou vybaveností. Dále je zde zmínka, že město je ve zvýšené míře napadeno majetkovou trestnou činností a činností spojenou s nedovolenou výrobou a držením omamných látek.⁵³

⁵³ Zdroje : Město Český Brod, [on-line].[2013-07-12] dostupné z www. <http://www.cesbrod.cz/media/pdf/Profil.pdf>
Město Český Brod, [on-line].[2013-07-12] dostupné z www. http://www.cesbrod.cz/media/3/05_pdf/stratplakt1211.pdf

4.2. Strategický plán rozvoje města

Strategický plán rozvoje je jeden ze základních dokumentů územního celku (města, obce či mikroregionu) vyjadřující předpokládaný vývoj daného celku v dlouhodobějším časovém horizontu. Strategický plán je koncepční a rozvojový dokument vytvářený městským nebo obecním úřadem, jenž vychází ze současného stavu veřejných a soukromých aktivit demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území města. Jeho hlavním smyslem je organizace rozvoje na bázi sladění jednotlivých zájmů tak, aby město prosperovalo jako celek, a poskytování určité orientace pro podnikatelské subjekty při stanovování jejich dlouhodobějších podnikatelských plánech.⁵⁴

Tvorba strategického plánu rozvoje patří do aktivit samostatné působnosti obce a jeho konečnou verzi schvaluje zastupitelstvo obce.

Na tvorbě Strategického plánu rozvoje města Český Brod se začalo pracovat v roce 2006, jeho první verze byla schválena v roce 2007. Aktualizovaná verze plánu rozvoje do roku 2022 byla schválena v prosinci 2011.

Základní strukturu plánu tvoří celková **vize**, v níž je formulováno, jaký by měl být ideální stav rozvoje do daného roku a jaké by měly být výsledky celého procesu. **Mise** stanoví společně sdílené hodnoty a základní výchozí principy pro zpracování i naplňování plánu, které budou respektovány všemi zúčastněnými. Je pojistkou v případě rozporů v průběhu zpracování a realizace plánu. **Klíčové oblasti** jsou ty oblasti vnitřně souvisejících problémů, jejichž řešení je významné pro dlouhodobý rozvoj města a vyžaduje soustředěnou pozornost. **Dílčí vize oblastí** je popis ideálního stavu dané klíčové oblasti v horizontu cílového roku 2022, rámcově určující strategický cíl, specifické cíle a očekávané výsledky rozvojového procesu v dané oblasti. **SWOT analýza** je analýza vnitřních silných a slabých stránek města a vnějších příležitostí a hrozeb pro naplnění vize a cílů dlouhodobého rozvoje města. **Strategické cíle** jsou základní žádoucí tendence dlouhodobého rozvoje města směřující k naplnění vize v jednotlivých klíčových oblastech. **Podoblasti** jsou problémově propojené podoblasti, které jsou řešeny prostřednictvím specifických cílů. **Specifické cíle** jsou konkrétní cíle, formulované v rámci jednotlivých podoblastí, jejichž realizace má vést k dlouhodobému plnění strategických cílů v dané klíčové oblasti.

Strategický plán rozvoje města Český Brod do roku 2022 je rozdělen do deseti klíčových oblastí. Klíčovou oblastí 5 je Oblast zdravotnictví a sociální služby. Pro posouzení možností

Český statistický úřad [on-line]. [2013-07-12] dostupné z [www. http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home](http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home)

⁵⁴ Strategický plán rozvoje. Wikipedi., [on-line]. [2013-07-12] dostupné z [www. http://cs.wikipedia.org/wiki/Strategick%C3%BD_pl%C3%A1n_rozvoje](http://cs.wikipedia.org/wiki/Strategick%C3%BD_pl%C3%A1n_rozvoje)

spolupráce veřejné správy a neziskového sektoru při řešení sociálních problémů na Českobrodsku přiblížím tuto oblast podrobněji.

4.2.1. Výstupy SWOT analýzy v sociální oblasti

Za **silné stránky** pro sociální oblast ve městě je považováno již existující pokrytí území města více druhy sociálních služeb, zahrnujících různé cílové skupiny, jde o služby uvedené v profilu města, kterými v té době bylo NZDM, terénní programy pro drogově závislé, dům pro seniory, pečovatelská služba, svaz tělesně postižených, ústav sociální péče a chráněné bydlení, speciální škola.

Slabých stránek je identifikováno daleko více a jde o chybějící pokrytí některých služeb pro zdravotně postižené a seniory, jako stacionář, odlehčovací pobyty, asistence. Dále je poukázáno skutečnost, že sociální služby jsou na okraji a je do nich málo investováno. Další slabou stránkou jsou technické bariéry u zdravotnických zařízení a všude ve městě. Problémem je dlouhodobá nezaměstnanost některých skupin obyvatel, chybí pomoc a poradenství sociálně slabým rodinám a poradenství obecně, je nedostatek příležitostí pro volnočasové aktivity. Dále je poukázáno na nedostatek sociálních bytů, absence domu s pečovatelskou službou, nedostatečná prostorová a personální kapacita sociálních služeb. Ve slabých stránkách se objevuje i špatná osvěta a málo informací, málo akcí zaměřených na prevenci a nedostatečné propojení služeb.

Příležitostmi pro tuto oblast se jeví fondy EU a další zdroje financování, velký potenciál lidí, kteří mají zájem pracovat v sociální oblasti, vůle odborníků a poskytovatelů spolupracovat, důraz na rozvoj dalšího vzdělávání, možnost rozšíření sociálních služeb díky existenci zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, využití zkušeností z již fungujících služeb, spolupráce s občanskými sdruženími v regionu, nadprůměrný podíl starších věkových kategorií v kraji a v Praze, blízkost Prahy jako zdroj klientů pro placené služby, tendence stěhovat se do menších měst a podprůměrný počet míst v zařízeních sociálních služeb ve Středočeském kraji.

Jako **ohrožení** oblasti se ukázaly omezené prostředky na financování sociálních (a zdravotních) služeb, upřednostňování jiných priorit na úkor sociálních (a zdravotních) služeb, nárůst nepřizpůsobivých občanů, nedostatečná koncepce ze strany MPSV a MZ pro podporu rozvoje poskytovatelů (zdravotních) a sociálních služeb, odliv mladých lidí z města a stárnutí obyvatel, ze kterého plyne zvýšená poptávka po terénních službách.

4.2.2. *Strategické a specifické cíle pro oblast sociální služby*

V oblasti zdravotnictví a sociální služby byly vytyčeny čtyři strategické cíle, z nichž dva se týkají výhradně sociálních služeb, jeden cíl je společný pro zdravotní i sociální služby a jeden cíl byl definován pouze pro sociální služby. Ke každému cíli byl stanoven indikátor spokojenosti a prostředek k ověření cíle.

Sociální oblasti se týkají tyto strategické cíle:

1. Zajistit dostupnost a kvalitu sociálních služeb

Indikátor: - spokojenost občanů se sociálními službami
- dostupnost základních sociálních služeb

Prostředek ověření: Dotazníkové šetření

2. Vybudovat široké spektrum sociálních služeb pro všechny cílové skupiny a dobrovolnické centrum

Indikátor: - naplňování věcných a finančních závazků v rámci „Sítě služeb dostupných pro občany ČB“

- naplňování cílů a opatření Komunitního plánu sociálních služeb města

Prostředek ověření: Vyhodnocení KPSS

3. Zajistit kvalitní personální obsazení ve sféře zdravotních a sociálních služeb

Indikátor: - spokojenost poskytovatelů sociálních a zdravotních služeb (hodnocení například na Fóru NNO)

Prostředek ověření: Anketa

Tyto strategické cíle byly dále rozděleny do podoblastí a rozpracovány do specifických cílů:

1. Sociální služby pro ohrožené sociálním vyloučením, seniory, rodiny s dětmi, zdravotně a tělesně postižené, děti a mládež

1.1. Rozšířit prostorové a zajistit materiální vybavení a personální zajištění pro poskytování všech sociálních služeb

1.2. Realizovat a aktualizovat komunitní plán sociálních služeb

1.3. Zajistit odlehčovací služby dle potřeb klientů a jejich rodin

1.4. Vybudovat centra pro denní péči pro všechny cílové skupiny včetně poradenství dle poptávky

- 1.5. Zapojit proškolené dobrovolníky do sociálních služeb
  - 1.6. Spolupracovat při zajištění sociálního bydlení pro jednotlivé cílové skupiny
  - 1.7. Zavést a rozšířit terénní služby pro jednotlivé cílové skupiny
2. Vzdělávání, prevence a poradenství
- 2.1. Podporovat vybudování a provozování vzdělávacího střediska pro celoživotní vzdělávání v sociálních a zdravotních službách včetně poradenské a osvětové činnosti pro všechny cílové skupiny
  - 2.2. Provádět osvětovou činnost pro širokou veřejnost a speciálně pro vybrané cílové skupiny
  - 2.3. Realizovat a spolupracovat při realizaci preventivních programů
  - 2.4. Poskytovat poradenství pro všechny uživatele sociálních služeb
3. Spolupráce mezi poskytovateli a informovanost
- 3.1. Zlepšit systém spolupráce mezi poskytovateli služeb
  - 3.2. Udržovat a zlepšovat spolupráci s dalšími institucemi a subjekty⁵⁵

V akčním plánu, který plní jednotlivé cíle strategického plánu, je v návaznosti na možnosti Města dále rozpracováno plnění tří z výše uvedených specifický cílů. Jde o cíl zde 1.1., kdy se rekonstruují prostory domova pro seniory, cíl zde 1.2., kdy se pracuje na realizaci a aktualizaci komunitního plánu sociálních služeb a cíl zde 2.1., kdy je v prostorách MěÚ vybudováno vzdělávací středisko, které je k dispozici všem zájemcům.

Zastavím se tedy ještě u Komunitního plánu sociálních služeb města Český Brod, který se týká, jak je výše uvedeno, nejen sociálních služeb, ale celé sociální oblasti.

4.3. Komunitní plán sociálních služeb

Počátek komunitního plánování sociálních služeb (KPSS) v Českém Brodě se datuje již od roku 2005, tedy ještě před schválením první verze strategického plánu rozvoje města. Tento proces byl vyvolán zástupci neziskového sektoru, díky potřebě plánovat ve městě sociální projekty. Jednáním s představiteli města a vedoucí sociálního odboru se setkal s akceptací a byly učiněny první kroky k zahájení jeho realizace. Zastupitelstvem města byl jmenován Výbor pro strategické a komunitní plánování, který doporučil členy Řídící

---

⁵⁵ Strategický plán rozvoje města do roku 2022. *Město Český Brod. [on-line]. [2013-07-13], dostupné z www.cesbrod.cz/item/aktualizovany-strategicky-plan-mesta-cesky-brod-do-roku-2022-prosinec-2011/category/strategicky-plan-mesta/group/strategicky-plan-mesta*

skupiny. Řídící skupina byla záměrně vytvořena jako devítičlenná, byli zde 3 zástupci poskytovatelů, 3 zástupci zadavatele a 3 zástupci uživatelů. Byla vytvořen organizační a procesní řád. Jedna z pracovníků městského úřadu byla určena jako koordinátorka celého procesu.

Dalším úkolem bylo zajistit veškeré demografické, statistické a sociologické údaje, připravit a stanovit principy KPSS, vyhotovit soupis všech poskytovatelů sociálních služeb na území města a služeb, které s nimi souvisí, a zjistit a prozkoumat finanční zdroje. Zároveň probíhala informační kampaň v obci pro veřejnost o záměru KPSS, co to je a jak se mohou do procesu zapojit. Byla uskutečněna veřejná setkání s potencionálními a reálnými uživateli služeb a také proběhla jednání s poskytovateli služeb. Z těchto jednání potom vzešly tři pracovní skupiny:

1. Senioři, zdravotně postižení, duševně postižení a mentálně postižení – tato skupina byla později přejmenována na skupinu Senioři a zdravotně postižení
2. Děti a mládež, osoby v přechodné krizi, později přejmenována na Rodina, děti a mládež
3. Osoby společensky nepřizpůsobivé, osoby závislé na drogách a alkoholu, žijící v konfliktu se společenskými normami, tato skupina byla přejmenována na Osoby v krizi a ohrožené sociálním vyloučením

V další fázi byly zajištěny podklady pro stanovení cílů jednotlivých oblastí. Byla zpracována socio - demografická analýza. Byla zpracována analýza potřeb uživatelů. Sběr dat od uživatelů služeb byl uskutečněn za pomoci poskytovatelů služeb, dalších organizací a obecních úřadů spádových obcí. Průzkum probíhal prostřednictvím strukturovaných rozhovorů, dotazníků, anket a veřejných setkání. Z oslovené cílové skupiny seniorů a zdravotně postižených se prostřednictvím strukturovaného rozhovoru a dotazníku ke svým potřebám vyjádřilo 77 osob. Rodiny měly možnost se vyjádřit v anketě realizované v rámci akcí rodinného centra. Dotazníkové šetření mezi obyvateli obcí přineslo odpovědi od 161 respondentů. Byl proveden dotazníkový průzkum poptávky služeb na druhém stupni všech třech základních škol ve městě.

Pracovní skupiny byly průběžně doplňovány o další aktivní zájemce, kteří se chtěli podílet na tvorbě KPSS.

Na základě podkladů a vyjmenovaných činností byla vytvořena SWOT analýza a připraven návrh Komunitního plánu sociálních služeb. Návrh byl rozpracován do cílů

jednotlivých skupin a cíle byly rozpracovány do opatření. První verze Komunitního plánu sociálních služeb na roky 2009 – 2011 byla schválena zastupitelstvem 17. 6. 2009.

Aktuální verze Komunitního plánu sociálních služeb na léta 2012 – 2014 byla vytvořena následně, po dalším procesu vyhodnocení předešlého plánu.

V této verzi jsou stanoveny na uvedené období následující cíle:

1. Pracovní skupina děti a mládež

1. Zajistit přístup rodin a dětí k sociálním službám

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- rozšířit služby NZDM o terénní formu poskytování
- vyjednat podmínky s poskytovatelem psychologického poradenství

2. Zajistit pomoc a podporu rodinám

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- setkávání subjektů pracujících s dětmi a mládeží
- podpora programů podporujících rodinu

3. Prevence sociálně-patologických jevů

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- podpora primární prevence pro děti na 1. stupni základních škol
- spolupráce organizací pracujících s dětmi a mládeží s OSPOD při realizaci případových konferencí

4. Zabezpečení volně dostupných míst a aktivit pro trávení volného času

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- zabezpečení volně dostupných míst pro trávení volného času
- podpora aktivit a realizaci zájmových činností pro děti a mládež ze sociálně znevýhodněných rodin

5. Posilování rodičovských kompetencí obyvatel

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- realizovat vzdělávací aktivity na témata rodičovských kompetencí
- realizovat informační kampaně na téma rodičovských kompetencí
- rozšířit služby Občanské poradny Nymburk do Českého Brodu

2. Pracovní skupina seniori a osoby se zdravotním postižením

1. Zavedení sociálně terapeutických dílen pro osoby se zdravotním postižením

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- zjištění zájmu o pracovní aktivity u osob se zdravotním postižením
- příprava registrace a zavedení služby

2. Zajištění terénních služeb

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- zajištění dostatečné kapacity pečovatelské služby dle aktuálních potřeb seniorů
- udržení a mediální propagace domácí zdravotní péče a osobní asistence
- zajištění dostatečné kapacity tísňové péče dle aktuálních potřeb seniorů
- zajištění dostatečné kapacity pobytové odlehčovací péče pro osoby se zdravotním postižením
- zajistit půjčování rehabilitačních a kompenzačních pomůcek

3. Aktivizace seniorů a osob zdravotně postižených

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- zabezpečit podporu iniciativy otevřených spolků pro seniory
- informovat o akcích pro seniory veřejnost a uživatele pečovatelské služby

4. Bydlení pro seniory

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- vybudování bytů pro seniory, využívaných pro komerční pronájem, s vymezením části bytů pro občany Českého Brodu
- hledání soukromého investora, který by měl zájem investovat do městských prostor (případně na městských pozemcích)
- uzavření smlouvy s investorem – ve smlouvě bude vymezeno alespoň 3 – 8 bytů, které budou pronajímány pro občany Českého Brodu za výhodnějších podmínek a s vyjádřením zástupců města Český Brod – jako proti plnění pronájmu městského majetku

3. Pracovní skupina osoby v krizi a ohrožené sociálním vyloučením

1. Realizace informační kampaně Občanského sdružení Prostor

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- poskytovatel terénních programů pro uživatele drog se zaměří na větší informovanost, osvětu a prevenci
- poskytovatel terénních programů pro uživatele drog vytvoří sérii článků, které budou podrobněji popisovat jejich služby a blíže se zaměří na problematiku drog
- články budou vycházet v Českobrodském zpravodaji 4x do roka
- O.s. Prostor bude informovat vedení města 2x do roka o aktivitách v oblasti drogové prevence pro veřejnost i o službách zaměřených na uživatele drog i počtu osob drogově závislých na území Českého Brodu a jeho okolí.

2. Bydlení pro osoby v dlouhodobě nepříznivé sociální situaci

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- zahájit jednání s Městem Českým Brod o vhodné lokalitě k výstavbě či přestavbě nějakého zařízení na ubytovnu.
- jako vhodná lokalita se jeví prostory v areálu nemocnice Český Brod

3. Krátkodobé zaměstnávání osob sociálně vyloučených

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- Vytvořit systém spolupráce při poskytování veřejné služby
- Nastavit možnost krátkodobého zaměstnávání v technických službách či v jiných organizacích s denní či týdenní výplatou
- Zmapovat další možnosti zaměstnávání osob dlouhodobě nezaměstnaných

4. Seznámení veřejnosti s problematikou etnické menšiny a osob ohrožených sociální exkluzí

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- zveřejňování informací o příkladech dobré praxe
- realizace společných akcí subjektů pracujících s etnickou menšinou a osobami ohroženými sociální exkluzí

5. Posílení spolupráce sociálního odboru a terénních programů

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- ve spolupráci mezi terénními programy a sociálním odborem jsou vnímány rezervy
- mezi 2 službami může docházet k duplicitnímu poskytování pomoci, vzniku mezer v poskytování pomoci

Popis opatření:

- zrealizovat schůzku pracovníků terénních programů občanského sdružení Prostor a pracovníků sociálního odboru, pracujících s osobami užívající návykové látky (protidrogový koordinátor, kurátor pro dospělé, OSPOD) – schůzka představí služby i činnost úřadu a na základě příkladů dobré praxe a kasuistik bude hledat možnosti spolupráce
- zrealizovat schůzku stejných aktérů, která ověří funkčnost dohodnutých opatření

6. Prevence kriminality

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- přednášky na téma Protidrogová prevence a jiné závislosti
- kurzy první pomoci
- preventivní činnost Městské policie ČB
- odborné semináře
- osvětová činnost

5. Společné cíle sociálních služeb

V oblasti společných cílů a opatření jsou uvedeny okruhy, které se prolínají do dvou či více cílových skupin. Na plnění cílů a opatření se budou podílet pracovní skupiny společně, což přispěje k lepší koordinaci při nalézání řešení.

1. Podpora vzdělávání sociálních pracovníků

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- poskytovatelé sociálních služeb zabezpečí vzdělávání svých pracovníků ve vytipovaných oblastech v minimálním rozsahu 10 hodin ročně na pracovníka
- vzdělávací potřeby LECCOS – Fundraising, školení PR, tvorba projektů a žádostí EU, kurz pro pracovníky v sociálních službách, supervize řízení
- vzdělávací potřeby ANNA – výpočetní technika, syndrom vyhoření
- vzdělávací potřeby Zvoneček Bylany – bazální stimulace, kraniosakrální terapie, kurz pro pracovníky v sociálních službách

- poskytovatelé využijí nabídky úřadů práce (rekvalifikace pracovníků v sociálních službách), subjektů realizující projekty s podporou Evropského sociálního fondu, komerčních agentur

5. Zvýšení informační dostupnosti služeb

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- vydání aktualizovaného adresáře sociálních služeb, min. rozsah 3 000 ks
- vydání letáků služeb poskytujících služby v Českém Brodě, min. 5 000 ks
- publikace informačních článků o službách, min. 4 články ročně
- realizace informačních schůzek s občany, minimálně 1 schůzka ročně
- realizace dne otevřených dveří v Domově pro seniory ANNA, minimálně 1 ročně

3. Realizace plánu sociálních služeb

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- realizace schůzek pracovních skupin
- vyhodnocování naplňování

4. Rozšíření procesu plánování sociálních služeb do mikroregionu Pošembeří

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- dojde k vymezení poslání a vyjednávání o politické podpoře plánování sociálních služeb
- budou vytvořeny plánovací struktury v území mikroregionu
- dojde k popisu sociální situace v území mikroregionu
- dojde ke stanovení priorit při řešení nepříznivých sociálních situací občanů mikroregionu
- bude vytvořena síť sociálních služeb mikroregionu a uzavřena dohoda mezi obcemi o zajištění sociálních služeb v území

5. Příprava nového plánu sociálních služeb na období 2015 – 2017

Opatření, která povedou k dosažení tohoto cíle, jsou:

- evaluace stávajícího procesu, vymezení poslání na další období
- analýza stavu a volba priorit – při respektování procesu probíhajícího v mikroregionu
- rozpracování priorit do cílů⁵⁶

---

⁵⁶ Komunitní plán sociálních služeb. *Město Český Brod [on-line]. [2013-07-13] dostupné z www.cesbrod.cz/item/komunitni-plan-socialnich-sluzeb-na-rok-2012-2014/category/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/group/strategicky-plan-mesta*

Předložením vybraných částí dokumentu Komunitní plán sociálních služeb města Český Brod pro období 2012 – 2014 jsem chtěla poukázat na propojení Strategického plánu města do roku 2022 a Komunitního plánu sociálních služeb. Původně oba dokumenty vznikaly současně, aktualizovaný komunitní plán poté reagoval na aktuální stav služeb ve městě. Protože jde o dokument zaměřený na jedno specifické téma, v podstatě jde o naplňování jednoho z cílů strategického plánu města, je dokumentem, se kterým se aktuálně pracuje. Jsou v něm detailněji rozpracovány i některé cíle strategického plánu.

Na přípravě i realizaci KPSS se podílejí zástupci veřejného i občanského sektoru, prostřednictvím pracovních skupin. Zástupci státní správy jsou zde jako zadavatelé a poskytovatelé, zástupci NNO poskytujících sociální služby jsou zde jako poskytovatelé. V každé pracovní skupině jsou kromě zástupců obou sektorů také zástupci z řad uživatelů. Tomu odpovídají i vymezené cíle, které zahrnují:

1. Požadavky na nové služby či jejich rozšíření,
2. Požadavky na spolupráci a informovanost veřejnosti
3. Požadavky na udržení a rozvoj procesu KPSS

Dle mého názoru se v dokumentech odráží i skutečnosti popsané v Profilu města. Díky své historii, kdy byl Český Brod důležitou obchodní křižovatkou a posléze královským městem, může být pravděpodobně v současnosti obcí s rozšířenou působností. Snadná dostupnost hlavního města přináší příležitosti v podobě zaměstnání, kulturního vyžití, ale i služeb. Přesto jsou si tvůrci obou plánů vědomi důležitosti zaměřit se na konkrétní problémové oblasti a řešit je v rámci města. Této filozofii odpovídá dobrá základna poskytovatelů sociálních služeb, zejména z řad neziskových organizací. Následně bych ráda NNO působící v sociální oblasti představila.

4.4. Neziskové organizace působící v sociální oblasti na Českobrodsku

Českobrodským občanům služby v sociální oblasti poskytuje, dle vyjádření vedoucí sociálního odboru, dvanáct neziskových organizací. Jedná se tyto organizace:

Českobrodčák

Toto občanské sdružení vzniklo v roce 2011. Zabývá se zejména oblastí bezpečnosti města. Důležitou roli zaujímá v prevenci kriminality. Místní samosprávu, občany, policii a další organizace zapojuje do projektu Community policing, jehož cílem je bezpečnost ve městě. Pořádá také volnočasové aktivity pro děti a mládež a primárně preventivní akce pro širokou veřejnost.

Hospic dobrého pastýře

Tato organizace vznikla v roce 2005. Je provozovatelem nejen lůžkového hospice, ale i hospice mobilního, služeb domácí péče a disponuje vlastní ambulancí. Nabízí služby lidem v terminálním stádiu nemoci. Službu lůžkového hospice využívají klienti z Českobrodka.

Charita Brandýs nad Labem

Charita je církevní organizace z celostátní působností. V Brandýse nad Labem provozuje asistenční služby pro seniory, nízkoprahové zařízení pro lidi v tísní a azylový dům pro matky s dětmi. Naposledy jmenovanou službu využívají i klienti z Českobrodka.

Modré dveře

Občanské sdružení, které vzniklo v předminulém roce v nedalekém Kostelci nad Černými lesy, nabízí služby psychologického poradenství, psychoterapie, krizové intervence. Provozuje také řadu arteterapeutických dílen. Jeho aktivity jsou zaměřeny na širokou veřejnost a lidi s duševním onemocněním. Toto sdružení nabízí českobrodským občanům možnost využívat tyto služby.

Občanská poradna Nymburk

Občanská poradna Nymburk vznikla v roce 2003. Poskytuje odborné sociální poradenství v občanské poradně a v centru pro oběti domácího násilí. Pro oběti domácího násilí a trestné činnosti provozuje též intervenční centrum. Poslední dvě jmenované služby realizuje i terénní formou na Českobrodsku.

Občanské sdružení LECCOS

Toto občanské sdružení poskytuje služby pro rodiny s dětmi, děti a mládež na Českobrodsku od roku 2000. Sídlí v Českém Brodě a je provozovatelem sociálních služeb Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež a Sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi. V rodinném centru nabízí služby, jako je krátkodobé hlídání dětí, volnočasové aktivity, příměstské tábory a další. V místních školách realizuje programy primární prevence, pořádá besedy, přednášky, exkurze a další aktivity pro svoji cílovou skupinu. V blízkém okolí města realizuje terénní programy s volnočasovou náplní pro děti a mládež.

Prostor

Prostor byl založen v roce 2003 a sídlí v Kolíně. Nabízí široké spektrum služeb pro různé cílové skupiny, jako je Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, terénní programy pro drogově závislé, kontaktní centrum, sociální programy ve vyloučených lokalitách, programy primární prevence ve školách. V Českém Brodě působí s terénními programy pro uživatele drog a s programem Street experiment, který je zacílen na mládež experimentující s drogami.

Rodinné centrum Rouda

Občanské sdružení bylo založeno v roce 2008 a působí hlavně v Čelákovících. Zde zajišťuje poradenství, zejména v oblasti rodinného a pracovního práva a psychologické poradenství. Pro cílovou skupinu rodiny s dětmi nabízí krátkodobé hlídání dětí a plavání. Velice vyhledávanou službou je doprovod dětí ze školy na volnočasové aktivity. Pod hlavičkou sdružení funguje Klub náhradních rodin. Služby pro náhradní rodiny využívají od roku 2013 i klienti z Českobrodsko.

Rozum a cit

Občanské sdružení se sídlem v Říčanech vzniklo již v roce 2000. Již od svého založení působí v oblasti náhradní rodinné péče. Cílem jeho činnosti je doprovázení náhradních rodin, poradna pro pěstouny, vzdělávání pro náhradní rodiče a pěstouny, odbornou i laickou veřejnost. Služby této organizace využívají náhradní rodiny z Českobrodsko zejména poté, kdy vstoupila v platnost novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Spirála pomoci

Spirála pomoci vznikla v roce 2007 a její sídlo je v Kolíně. Poskytuje služby osobní asistence, terénní služby zdravotní péče, poradenství a půjčovnu kompenzačních pomůcek. Cílovou skupinou služeb jsou senioři a osoby zdravotně postižené. V Českém Brodě má detašované pracoviště, kde je poradna, dále zde pracovníci poskytují terénní služby zdravotní péče. Sdružení by rádo rozšířilo své služby ve městě o půjčovnu kompenzačních pomůcek.

Svaz tělesně postižených, místní organizace Český Brod

Jedná se o organizaci, která vznikla v roce 1990 jako pokračovatel dřívějšího Svazu invalidů. Svaz tělesně postižených pracuje na dobrovolnické bázi. Členská základna

v Českém Brodě čítá 120 členů. V současné době pořádá 2x ročně zájezdy pro seniory a zdravotně postižené, kteří jsou jeho cílovou skupinou.

Život 90 Zruč nad Sázavou

Sdružení vzniklo v roce 1994. Působí hlavně ve Středočeském kraji. Nabízí aktivizační programy, pořádá aktivizační zájezdy, setkávání, přednášky a školení pro cílovou skupinu senioři a zdravotně postižení. Zajišťuje také službu Tísňová péče, kterou realizuje i na Českobrodsku.

5. Sociální problémy na Českobrodsku

Sociální problém můžeme definovat jako společenský stav nebo společenskou situaci, která vyrůstá z rozporů mezi existencí jedince ve společnosti a společenskými podmínkami lidské existence. Za sociální problémy považujeme takové, kdy jedinci nebo skupiny lidí ne svou vlastní vinou nejsou schopni uspokojit své společensky uznané potřeby a zájmy.

V moderní společnosti můžeme taxativně vymezit, i když nutně neúplně, následující soubor sociálních problémů: chudoba, nezaměstnanost, sociální nerovnost vyvolávající sociální konflikty, narušení rodinných vztahů, odcizení člověka byrokratické správě, kriminalita a drogy, diskriminace národnostních a demografických (staří lidé, děti) menšin, diskriminace žen a nerovnost pohlaví, manipulace lidí prostřednictvím masmédií⁵⁷

Ve stanovených cílech Komunitního plánu sociálních služeb pro Český Brod se promítají následující sociální problémy:

Chudoba – řešení tohoto problému je nastíněno v jednom z cílů pracovní skupiny Osoby v krizi a ohrožené sociálním vyloučením. Cíl se konkrétně týká zajištění bydlení pro osoby v dlouhodobě nepříznivé sociální situaci. Tento cíl reaguje na problémovou situaci, kdy z průzkumu potřeb občanů města vyplývá, že se objevuje poptávka po sociálních bytech nejen pro jednotlivce, ale i pro rodiny s dětmi. V KPSS je odpovědnost za plnění tohoto problému stanovena starostovi, dotčené subjekty jsou zastupitelstvo a rada města⁵⁸

Nezaměstnanost – tento sociální problém se odráží opět v cíli pracovní skupiny pro osoby v krizi a ohrožené sociálním vyloučením. Snaha zajistit pro tyto osoby krátkodobé zaměstnávání, dle KPSS, vyplývá z faktu, že řada osob v hmotné nouzi je motivována především krátkodobým výdělkem. Nezaměstnanost se týká především skupiny osob vyloučených ze společnosti - dlouhodobě závislých, vracejících se z výkonu trestu, které nejsou schopny svou situaci zlepšit vlastními silami. Ztráta bydlení a zaměstnání a nemožnost si zaměstnání najít výrazně ovlivňuje další chování těchto osob, které bez legálního příjmu často páchají trestnou činností nebo užívají drogy. Odpovědnost za splnění cíle je určena vedoucí pracovní skupiny, dotčenými subjekty je pracovní skupina, ředitel technický služeb, místostarosta, koordinátorka plánování sociálních služeb, sociální odbor MěÚ, úřad práce a další poskytovatelé služeb v oblasti zaměstnanosti.⁵⁹

Narušení rodinných vztahů – tento problém je v KPSS řešen ve velké míře. Pracovní skupina Rodina, děti a mládež si klade za cíl zajistit snadnější přístup rodin a dětí k sociálním

⁵⁷ WILDMANNOVÁ, Mirka. *Základy sociální politiky*. Brno: Masarykova univerzita 2005

⁵⁸ Tamtéž, cit. 56

⁵⁹ Tamtéž, cit. 56

službám, zajistit pomoc a podporu rodinám a posilovat rodičovské kompetence obyvatel. Zaznamenány byly potíže, které mají rodiče a jejich děti, jako jsou nedostatečné sociální dovednosti rodičů – vyřizování záležitostí na úřadech, obsluha domácnosti, motivace ke školní docházce a její kontrola, rozvoj dovedností dítěte, příprava do školy apod. Někteří rodiče nemají dostatečné znalosti v oblasti internetu a informačních technologií, návykových látek, rodičovských práv, použití výchovných prostředků, komunikace s dětmi v různých stádiích vývoje, péče o dítě po porodu, výchovy ke zdravému životnímu stylu, mravní výchově. V rodinách je potřebné zlepšovat komunikaci mezi rodiči a uchopení otcovské a mateřské role. Rezervy jsou vnímány ve spolupráci OSPOD a dalších organizací pracujících s dětmi a mládeží. KPSS upozorňuje na fakt, že kapacita existujícího NZDM ve městě je nedostatečná, dostupná jen v jedné lokalitě, ve městě není dostupné ani výchovné a psychologické poradenství. Vnímána je potřeba dalších služeb pro rodiny a osvěty v oblasti rodičovství. Odpovědnost za splnění opatření, vyplývajících ze stanovených cílů, je určena vedoucí sociálního odboru, Občanskému sdružení LECCOS, vedoucí pracovní skupiny. Dotčenými subjekty jsou potom školy, sociální odbor MěÚ a neziskové organizace pracující s dětmi, mládeží a rodinami a poskytující poradenství.⁶⁰

Sociální problém kriminalita a drogy se v KPSS odráží v cíli pracovní skupiny Rodina, děti a mládež s názvem Prevence sociálně-patologických jevů. Cíl reaguje na potřebu podporovat aktivity zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů a tak snížit jejich výskyt, zabránit možné sociální exkluzi ohrožených dětí a mládeže a poskytnout jim možnost sebeuplatnění a rozvoje. Cíl je definován s ohledem na skutečnost, že ve městě není dostatek míst pro neorganizované trávení volného času mládeže od 12 let a ani volně dostupných aktivit pro děti a mládež. Dále je zaměřen na podporu programů primární prevence ve školách a to již od 1. stupně ZŠ. Uskutečnění tohoto cíle je také spatřováno v úzké spolupráci OSPOD a dalších organizací, pracujících s dětmi a mládeží při pořádání případových konferencí. Odpovědnými za realizaci cíle jsou: vedoucí pracovní skupiny, Občanské sdružení LECCOS a vedoucí OSV. Dotčenými subjekty jsou dále školy, odbor sociálních věcí, místní samospráva a organizace pracující s dětmi a mládeží.

Pracovní skupina pro osoby v krizi a ohrožené sociálním vyloučením si klade za cíl realizovat kampaň občanského sdružení Prostor, což je organizace poskytující terénní služby pro drogově závislé. Vyplývá z nízkého povědomí veřejnosti o aktivitách v oblasti drogové prevence, negativního vnímání drogové problematiky ze strany veřejnosti, způsobené neznalostí tématu. Dalším cílem této pracovní skupiny je posílit spolupráci sociálního odboru

---

⁶⁰ Tamtéž, cit. 56

a terénních programů a realizovat aktivity prevence kriminality. Tím se rozumí přednášky na téma protidrogová prevence a jiné závislosti, kurzy první pomoci, preventivní činnost Městské policie ČB, odborné semináře a osvětová činnost. Vychází ze skutečnosti, že prevence kriminality je pro město prioritní, ale možnosti města jsou omezené. Počítá se spoluprací státních i nestátních subjektů. Odpovědnost za splnění cílů je dána občanskému sdružení Českobrodák, Městské policii, Policii ČR – OOP Český Brod, Městskému úřadu Český Brod. Dotčenými subjekty jsou o.s. Českobrodák, Policie ČR – Národní protidrogová centrála, Městská policie ČB, Policie ČR – OOP Český Brod, Městský úřad Český Brod a další orgány státní správy a samosprávy zabývající se bezpečnostní situací ve městě (např. odbor sociální péče Města Český Brod atd.), subjekty zaměřené na práci s dětmi (MŠ, ZŠ a další), domov pro seniory ANNA Český Brod.⁶¹

Diskriminace národnostních a demografických menšin je problém, který je také zachycen v KPSS. Z cílů pracovní skupiny Senioři a osoby se zdravotním postižením lze vyčíst, že reagují na situaci, kdy není dostatečná kapacita takových služeb, s jejichž dostupností je celkem běžné počítat pro jiné cílové skupiny. Jedná se o terapeutické dílny, terénní služby, půjčovnu kompenzačních a rehabilitačních pomůcek, aktivizační služby a programy. Senioři a osoby zdravotně postižené by mohli být opomíjeni v zajištění takových potřeb, jako je možnost setrvat v přirozeném prostředí rodiny, věnovat se volnočasovým aktivitám a klubové činnosti, či mít dostupné potřebné kompenzační pomůcky. Absence těchto služeb by mohla být označena za diskriminaci demografické menšiny, i když procentní zastoupení seniorů v populaci se má zvyšovat. Zodpovědnými za zajištění těchto aktivit jsou v komunitním plánu označeni vedoucí pracovní skupiny, o.s. Život 90, vedoucí OSV. Dotčenými subjekty jsou Domov pro seniory ANNA, Pečovatelská služba ANNA, Zvoneček Bylany, Život 90, Spirála pomoci, odbor sociálních věcí, Městský úřad Český Brod.

Diskriminací národnostních menšin a osob ohrožených sociální exkluzí se zabývají cíle pracovní skupiny Osoby v krizi a ohrožené sociálním vyloučením. Jedním z cílů této skupiny je seznámit veřejnost s problematikou etnické menšiny a osob ohrožených sociální exkluzí. Problémem je, že některé etnické menšiny jsou širokou veřejností vnímány jako jednotná skupina problémových jedinců, která je spojena s negativními sociálními jevy, odborná i široká veřejnost nevidí možnost změny situace romských rodin a zařízení pracující s Romy mají negativní stigma. Zveřejňování informací o příkladech dobré praxe a Realizace společných akcí subjektů pracujících s etnickou menšinou a osobami ohroženými sociální exkluzí by se mělo takové diskriminaci předcházet. Odpovědnost za plnění těchto cílů má

---

⁶¹ Tamtéž, cit. 56

vedoucí pracovní skupiny. Dotčenými subjekty jsou: o.s. Prostor, členové pracovní skupiny, koordinátorka plánování sociálních služeb, webmaster, O.s. LECCOS, NZDM Klub Zvonice, Základní škola a Praktická škola, NZDM Klub Zvonice a redakce Českobrodského zpravodaje.⁶²

Z výše uvedeného vyplývá, že je vůle sociální problémy na Českobrodsku, vzhledem ke stanoveným odpovědnostem v KPSS, řešit společnými silami. Zapojeny jsou subjekty veřejné správy i občanského sektoru. Sociálních problémy se v cílech KPSS prolínají a není možné striktně určit, kde končí jeden a začíná druhý problém. Plněním cílů KPSS je lze zmírňovat.

---

⁶² Tamtéž, cit. 56

6. Závěr teoretické části

V teoretické části mojí práce jsem se zabývala postavením neziskového a státního sektoru v sociální politice. Oba tyto sektory hrají důležitou roli při řešení sociálních problémů v lokalitách. Ze Strategického plánu rozvoje města Český Brod i Komunitního plánu sociálních služeb vyplývá, že Českobrodsko se potýká s obvyklými sociálními problémy, které byly identifikovány společně s občany města, zástupci státního i neveřejného sektoru. Tyto problémy se objevují v KPSS napříč všemi pracovními skupinami. Cíle, které třeba z dokumentů vplynuly, jsou připraveny k plnění a dávají prostor pro spolupráci obou sektorů. Komunitní plán sociálních služeb města Český Brod počítá s participací organizací státních i nestátních, působících ve městě, na realizaci jednotlivých opatření. Samostatná kapitola „Společné cíle sociálních služeb“ řeší potřebu vzdělávání jednotlivých poskytovatelů a zajištění dobré informovanosti o službách. Dále považuje za dobré rozšířit komunitní plánování i do obcí regionu a tvorbu plánu na další období.

Prostřednictvím pracovních skupin je naplánován monitoring, jak jsou naplňovány závazky a cíle plánu. Jak bylo výše zmíněno, v pracovních skupinách jsou zástupci veřejné správy, poskytovatelů – tedy i neziskového sektoru a uživatelů. Budou se společně podílet na vyhodnocování plánu a jeho přípravě na další období.

Praktická část

7. Spolupráce veřejné správy a NNO na Českobrodsku

Z výše uvedené teorie vyplývá, že spolupráce NNO a veřejného sektoru na Českobrodsku existuje a společně se podílí na řešení sociálních problémů v této lokalitě. Jak spolupráce probíhá, zda je na úrovni partnerství, jakým způsobem dochází k jeho případnému navazování a jaký je pohled aktérů na tuto skutečnost jsem zjišťovala na základě praktického šetření.

7.1. Kvalitativní výzkum současné spolupráce veřejné správy a neziskového sektoru na Českobrodsku

Abych blíže zjistila, zda a jak funguje spolupráce veřejného a občanského sektoru v sociální oblasti na Českobrodsku, provedla jsem kvalitativní šetření mezi poskytovateli a zadavateli sociálních a dalších služeb, kteří se podílí na řešení sociálních problémů v této lokalitě.

7.1.1. Metody a cíle výzkumu

Výzkum byl realizován formou strukturovaného rozhovoru s otevřenými otázkami.⁶³ Záznamy z rozhovorů s neziskovými organizacemi včetně osnovy, jsou součástí přílohy č.1. V průběhu rozhovorů jsem pořizovala kvalifikovaný zápis. Z tohoto zápisu jsem vytvořila tabulku (příloha č.2), která shrnuje poskytnuté informace. Z řad neziskových organizací jsem zvolila ty respondenty, jejichž spolupráci zmínila v rozhovoru vedoucí OSV MěÚ a kteří jsou uvedeni jako poskytovatelé služeb v KPSS. Celkem jsem oslovila 12 neziskových organizací z Českého Brodu a okolí. Ve většině případů jsem hovořila s vedoucími pracovníky organizací nebo s vedoucími programu či služby, ve dvou případech se sociální pracovníci.

Výzkum byl proveden také ve veřejné správě – na sociálním odboru MěÚ v Českém Brodě. Záznam z tohoto rozhovoru je k dispozici u autorky práce.

Cílem výzkumu bylo zjistit:

1. Zda neziskové organizace v sociální oblasti spolupracují s městským úřadem v Českém Brodě
2. Kdo byl iniciátorem při navazování spolupráce
3. Jaké spatřují klady a zápory spolupráce

---

⁶³ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum*, Praha: Portál 2005

4. Jak spolupráce funguje
5. Jak by bylo možné spolupráci zlepšit

7.2. Výsledky výzkumu ve veřejné správě

Šetřením, kterého se zúčastnila vedoucí sociálního odboru a pracovnice koordinující realizaci KPSS, jsem zjistila, že OSV v menší či větší míře aktivně spolupracuje se dvanácti neziskovými organizacemi. Tři z nich (O.s. LECCOS, Českobrodčák a MO svazu tělesně postižených) jsou přímo z Českého Brodu, ostatní jsou z okolí a buď v Českém Brodě přímo poskytují sociální služby, (Spirála pomoci, Život 90, o.s. Prostor) a nebo klienti OSV využívají jejich služby (Hospic dobrého pastýře, Azylový dům Brandýs nad Labem, Občanská poradna Nymburk, Rozum a cit, o.s. Routa).

Spolupráce města a neziskových organizací probíhá na několika úrovních.

1. Informování klientů o existenci služby, doporučení službu využít

Tato spolupráce bývá navázána iniciativou NNO, která se obrátí na OSV s nabídkou služeb, dodá informace a propagační materiály, které potom pracovníci OSV předávají dle potřeby svým klientům. Téměř všechny NNO působící na Českobrodsku mají na OSV své propagační materiály.

2. Finanční podpora sdružení, jehož služby využili klienti žijící v Českém Brodě

Spolupráce bývá navázána opět z iniciativy poskytovatele služby. Nezisková organizace se obrátí na OSV s konkrétní žádostí o finanční podporu s odůvodněním, že službu využil občan z Českého Brodu. Takové žádosti bývá vyhověno. Jde například o využití služeb hospice nebo azylového domu.

3. Finanční podpora sdružení, které služby poskytuje v Českém Brodě, cíleně pro určitou službu, z rozpočtu KPSS

V tomto případě jde o finanční podporu služby, která naplňuje některé opatření, vytyčené v KPSS. Finance jsou poskytnuty na základě písemné žádosti, v níž je uvedeno, na jakou službu je příspěvek žádán. Součástí žádosti je odůvodnění souvislostí s KPSS a rozpočet. Částku do 50 000,- schvaluje vedoucí OSV, nad tuto částku musí příspěvek schválit Rada města. Takto jsou například podpořeny programy primární prevence na základních školách, zájezdy seniorů nebo zřízení služeb tísňové péče.

4. Finanční podpora projektů a služeb, které sdružení realizuje na území města, z rozpočtu města, na základě partnerské smlouvy

Jedná se o podporu dlouhodobých projektů a služeb, které na území města fungují delší dobu a jejich kvalita a potřebnost je prokazatelná. Organizace, které tyto služby poskytují, spolupracují s OSV a pravidelně informují o své činnosti OSV i veřejnost. Podpora je navrhována vedoucí OSV při tvorbě rozpočtu města, rozpočet je následně schvalován zastupitelstvem.

5. Spolupráce se sdruženími na tvorbě a realizaci KPSS

Občanská sdružení, poskytující služby v sociální oblasti spolupracují na tvorbě Komunitního plánu sociálních služeb, jeho evaluaci a aktualizaci. Zástupci jednotlivých sdružení jsou zapojeni do pracovních skupin, kde mají možnost vyjadřovat se ke stanovení jednotlivých cílů a opatření, přinášet podněty ze své práce a od svých cílových skupin.

6. Spolupráce v oblasti sociální práce se sdruženími na konkrétním projektu na základě předem dohodnutých pravidel a společného vyhodnocování výstupů

Tato spolupráce probíhá konkrétně na projektu „Sanace rodin ve spolupráci s OSPOD“, kde nastavená pravidla spolupráce jsou v rámci projektu schválena přímo donátorem (MPSV). Aktivity projektu jsou pravidelně vyhodnocovány a výstupy hodnocení aplikovány ke zkvalitnění a pokračování služby.

7. Spolupráce v souvislosti s novelou zákona o sociálně-právní ochraně dětí

V souvislosti s novelou zákona č. 395/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí byla navázána další spolupráce s občanskými sdruženími v oblasti pěstounské péče, kdy tyto nestátní neziskové subjekty zajišťují poradenství, doprovázení a vzdělávání pěstounským rodinám. Další spolupráce je v souvislosti s tímto zákonem plánována při tvorbě individuálních plánů ochrany dětí, při pořádání případových konferencí a dalších souvisejících úkonů.

8. Výpůjčka prostor pro realizaci služby

Město Český Brod podporuje činnost organizací tím, že jim pro pořádání seminářů, přednášek či jiných aktivit, zapůjčuje prostory. Pro činnost rodinného centra je ve výpůjčce na dobu 10 let dům, na jehož opravě se podílela nezisková organizace, provozující služby RC a Město.

Klady spolupráce s NNO ve městě spatřuje OSV v tom, že je možné klienty odkazovat do návazných služeb. Oceňuje kvalitu a profesionalitu služeb poskytovaných neziskovými organizacemi i jejich flexibilitu a kapacitu – klienti nemusí čekat na poskytnutí služby, jejich záležitosti jsou vyřizovány bez prodlení.

Jako nepříznivý moment spolupráce jsou zatím nastavená pravidla v poskytování finanční příspěvků. Nyní se připravuje systém dotačních řízení pro poskytovatele sociálních služeb, vycházející z dotační politiky Města a z KPSS. Na vytvoření systému pracovníci města spolupracují se zástupci NNO, kteří mohou dodat aktuální informace o množství a potřebách uživatelů služeb.

Další rozvoj spolupráce by se měl odvíjet z Komunitního plánu sociálních služeb. Město spíše očekává, že neziskové organizace budou přicházet s nabídkami služeb a projektů a OSV bude volit dle nabídky, zda jsou ve městě potřeba, či nikoli.

Město by nově rádo spolupracovalo s NNO na nabídce vzdělávání, nejen pro klienty, ale také pro pracovníky samotné.

7.3. Výsledky výzkumu v NNO

Všechny oslovené neziskové organizace, které na Českobrodsku působí v sociální oblasti, spolupracují se státní správou.

Neziskové organizace, které jsem oslovila, byly založeny v rozmezí od roku 1990 až do roku 2011. Jedná se o tedy o organizace, které vznikly jak těsně po revoluci, tak v průběhu dalších let, až téměř do současnosti. Přesto zde výrazné rozdíly v pokročilosti spolupráce se státní správou nejsou. Ani počet pracovníků, tedy velikost organizace, příliš nesouvisí s intenzitou spolupráce.

Nejintenzivnější forma spolupráce funguje s místními neziskovými organizacemi, které veškeré své služby poskytují na území města.

Při navazování spolupráce s místní veřejnou správou byly ve většině případů iniciátory neziskové organizace (8x), ze strany MěÚ byl kontakt navázán z důvodu poptávky klientů. Neziskové organizace primárně oslovují odbor sociálních věcí s nabídkou služeb, žádostí o propagaci, nebo s žádostí o příspěvek pro občany města, kteří se stali jejich klienty.

Všechny organizace hodnotí spolupráci jako přínosnou, zejména v oblasti finanční podpory. Spokojeny jsou se spoluprací při řešení jednotlivých případů, se vzájemnou informovaností a zpětnou vazbou. Negativa byla spatřena pouze na úrovni administrativy a určité konkurence či „zaskakování“ za jiné služby, například za pečovatelskou službu.

Spolupráce NNO se státní správou z pohledu NNO funguje na několika úrovních.

Propagace služeb – jde o nové i již existující služby, kdy NNO prostřednictvím OSV oslovují své klienty a své služby nabízí jako následné nebo doplňující služby MěÚ

Financování služeb – jde o financování jednotlivých akcí (zájezdy), dlouhodobě poskytovaných služeb (terénní programy, SASRD, NZDM, služby rodinného centra, primární prevence) a také služeb, jichž občané města využijí v jiných obcích (hospic, azylový dům). Odbor sociálních věcí se vždy k žádosti vyjadřuje.

Komunitní plán sociálních služeb – tato aktivita je neziskovými organizacemi velice vítaná, mohou dávat podněty a připomínky k rozvoji služeb, předkládat připomínky svých klientů a získávat vzhled do situace ve městě.

Spolupráce v oblasti sociální práce a služeb s klienty – vítaná, a pro NNO působící na Českobrodsku, nezbytná forma spolupráce. V některých oblastech lze spolupracovat na řešení konkrétní kasuistiky. U klientů sociálních služeb platí povinnost pracovníků dodržet jejich anonymitu. Přesto lze nastavit pravidla spolupráce na obecné rovině a dosahovat zkvalitňování služeb. Pracovníci NNO respektují profesionalitu zaměstnanců úřadu a sami se cítí respektováni.

Výpůjčka prostor – je to dobrá forma spolupráce a podpory NNO, uvítaly by takovou možnost v daleko větší míře.

Neziskové organizace působící na Českobrodsku by v první řadě stály o větší finanční podporu svých služeb ze strany místní samosprávy. Jsou si vědomy, že uspokojují potřeby občanů města a Město jako takové by je mělo více podporovat. Další podpora ve formě poskytnutí prostor, například na zřízení půjčovny kompenzačních pomůcek nebo pro kancelář by byla také vítaná. Výdaje s nájemným bývají nezanedbatelnou položkou rozpočtů NNO.

Většina zástupců NNO uvedla, že by byla dobrá užší spolupráce s místní samosprávou na politické úrovni, chtěli by být více informováni o dění uvnitř města. Problémem však bývá časová vytíženost vedoucích pracovníků NNO.

Účast na tvorbě KPSS je jednou z forem spolupráce na rozvoji služeb, organizace, které nejsou do procesu zapojeny, zvažují svoji účast.

NNO by uvítaly, kdyby se politika Města více zaměřovala na sociální oblast, protože stále vidí rezervy v naplňování potřeb a poptávky obyvatel po sociálních službách.

7.4. Zhodnocení spolupráce

Na základě provedeného šetření jsem došla k závěru, že na Českobrodsku funguje komunikace státní správy a nestátního neziskového sektoru. Obě strany si uvědomují potřebu spolupráce a její dopad na cílové skupiny.

Nabídka služeb v sociální oblasti, které poskytují neziskové organizace na Českobrodsku, je široká a zahrnuje celé spektrum cílových skupin. Ze strany veřejné správy je nabídka služeb vítaná a dle svých možností se snaží NNO podporovat. Iniciativa spolupracovat pravděpodobně vzešla od neziskových organizací, ale přispěla k uspokojení potřeb klientů. Proces komunitního plánování, který je ze strany samosprávy koordinován a podporován, je dobrým nástrojem k zajišťování potřeb uživatelů a pokrytí území sociálními službami.

8. Závěr

Působení státní správy i nestátních neziskových organizací má za sebou v naší republice dlouhou historii. Od dob, kdy dobrovolnické organizace suplovaly chybějící služby, přes doby, kdy byly státem uznávanými, nebo kdy byly také naprosto odmítány a zatracovány, se dopracovaly opět na místo potřebného a uznávaného partnera státní správy. Tuto skutečnost si aktéři sociální politiky v našem státě uvědomují. Prostor pro spolupráci veřejného a nestátního sektoru je vytvářen na různých úrovních. Jedná se o úpravy legislativy, dotační politiku státu, nastavení kompetencí jednotlivých subjektů i možnost využití různých nástrojů plánování sociálních služeb.

Místní veřejná správa na Českobrodsku využívá možností, které jsou pro spolupráci s nestátním neziskovým vhodné. Po dobu působení neziskových organizací na Českobrodsku je vytvořen vztah důvěry a partnerství mezi oběma sektory. Společnými silami se podílely na plánování rozvoje sociálních služeb, prvotně na stanovení problémů, které je na Českobrodsku třeba řešit.

Sociální problémy, které byly rozpoznány napříč cílovými skupinami, jsou rozpracovány do jednotlivých cílů a opatření Komunitního plánu sociálních služeb. Jedná se zejména o problém chudoby, nezaměstnanosti, narušení rodinných vztahů, kriminality a drog a diskriminace národnostních a demografických menšin. Cílovými skupinami, pro které jsou určeny služby neziskových organizací na Českobrodsku, jsou rodiny s dětmi, děti a mládež, senioři, zdravotně postižení, osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, osoby ohrožené násilím a trestnou činností, osoby závislé na drogách. Stejně tak obec, z titulu obce s přenesenou působností, a prostřednictvím samosprávy, zajišťuje svými službami široké spektrum uživatelů. Ke službám, dostupným ve městě i v jeho okolí, mají možnost se vyjadřovat oba aktéři. Této možnosti využívají.

Pro Českobrodsko by bylo přínosné, kdyby se již navázané formy spolupráce dále prohlubovaly. Bylo by dobré, aby komunikace mezi oběma sektory probíhala nejen při tvorbě KPSS, ale aby docházelo k pracovním schůzkám při řešení konkrétních problémů cílových skupin. K dosažení hojnější komunikace by došlo v případě, že by se jednotlivé organizace na tento úkol cíleně zaměřily.

Jako problém, jehož řešení by přineslo posun v realizaci potřebných sociálních služeb v lokalitě, vidím též financování služeb v sociální oblasti. Propojení Komunitního plánu

sociálních služeb s rozpočtem města a také existence plánovaného systému dotací pro poskytovatele, je důležitým předpokladem naplňování cílů KPSS. Pak bylo možné dosáhnout toho, aby sociální služby byly vnímány rovnocenně s ostatními oblastmi služeb pro občany Českobrodsko.

Seznam použité literatury a odborných pramenů

Monografie

ANGELOVSKÁ O., FRIČ P., GOULLI R. *Revitalizace a konsolidace neziskového sektoru v ČR po roce 1989*. PRAHA: Agnes 2009, ISBN 978-80-903696-7-2

FRIČ, P. *Neziskové organizace a ovlivňování veřejné politiky*. Praha: Agnes, 2000, ISBN 80-902633-6-4

FRIČ, P., GOULLI, R. *Neziskový sektor v České republice, Praha: Eurolex Bohemia, 2001*
HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*, Praha: Portál 2005, ISBN 80-86432-04-1

Kolektiv autorů, *Průvodce procesem komunitního plánování sociálních služeb*. Praha: MPSV 2004, ISBN 80-86878-03-1

Kolektiv autorů, *Společenský a legislativní rámec neziskového sektoru*, Praha: Agnes 2008, ISBN 978-80-903696-2-7

MATOUŠEK, O a kol. *Základy sociální práce*. Praha: Portál 2001, ISBN 80-7178-473-7

MATOUŠEK, O. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál, 2008, ISBN 978-80-7367-368-0

RAIMAN, V. 1993 „The Increasing Responsibility of the Third Sector in Czechoslovakia“ in Micou, A.M. and Lindsanes B. (ed) *The Role of Voluntary organizitoin in Emering Democracies: Experiences and Strategies in Easten and Central Europe and South Africa*, Copenhagen, The danish Centra for Human Rights, **In**:SCRAGG T. *Cesty k partnerství, zpráva o projektu sociální péče v demokracii*. Praha : ICN 1997, ISBN 80-902284-0-2

SCRAGG T. *Cesty k partnerství, zpráva o projektu Sociální péče v demokracii*. Praha: ICN 1997, ISBN 80-902284-0-2

ŠÍMA, A., SUK, M. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck 1997, ISBN 978-80-7400-156-7

TOMEŠ, I. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. Praha: Portál 2010, ISBN 978-80-7367-680-3

WILDMANNOVÁ, M. *Základy sociální politiky*. Brno: Masarykova univerzita 2005, ISBN 80-210-3652-4

Internetové zdroje:

Asociace nestátních neziskových organizací v ČR [on line].[2013-07-07] Dostupné z www.asociacenno.cz/index.php/anno-v-cr

KADEČKA, S., RIGEL, F. *Výkon státní správy, kompetence, odpovědnost* [on-line].[2013-07-09], dostupné z <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:gMGJ93290e4J:www.mvcr.cz/odk2/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx+%&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz&client=firefox-a>

Občanský sektor - studie a souvislosti, sborník textů SOKOL Jan. *Společnost jako komunikace*, **In:** UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE, fakulta humanitních studií, Praha:[on-line].[cit.2013-05-04].dostupné z www.fhs.cuni.cz/kos/kos.../obcansky_sektor_studie_a_souvislosti.doc

Profil organizace. *Česká správa sociálního zabezpečení*[on-line]-[2013-07-09]dostupné z [www. http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/](http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/)

Profil města. *Město Český Brod*, [on-line].[2013-07-12] dostupné z [www. http://www.cesbrod.cz/media/pdf/Profil.pdf](http://www.cesbrod.cz/media/pdf/Profil.pdf)

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace.*Rada vlády ČR*. [on line].[cit 2013-07-07] Dostupné z [www. http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/](http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/)

Sčítání lidu, domů a bytů. *Český statistický úřad* [on-line].[2013-07-12]dostupné z [www. http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home](http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home)

Strategický plán rozvoje. *Wikipedie*, [on-line].[2013-07-12]dostupné z [www. http://cs.wikipedia.org/wiki/Strategick%C3%BD_pl%C3%A1n_rozvoje](http://cs.wikipedia.org/wiki/Strategick%C3%BD_pl%C3%A1n_rozvoje)

Strategický plán rozvoje města do roku 2022. *Město Český Brod*, [on-line].[2013-07-12] dostupné z [www. http://www.cesbrod.cz/media/3/05_pdf/stratplakt1211.pdf](http://www.cesbrod.cz/media/3/05_pdf/stratplakt1211.pdf)

Komunitní plán sociálních služeb. *Město Český Brod* [on-line].[2013-07-13]dostupné z [www. http://www.cesbrod.cz/item/komunitni-plan-socialnich-sluzeb-na-rok-2012-2014/category/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/group/strategicky-plan-mesta](http://www.cesbrod.cz/item/komunitni-plan-socialnich-sluzeb-na-rok-2012-2014/category/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/group/strategicky-plan-mesta)

Veřejná správa. *Členění veřejné správy*. [on-line].[2013-07-09]dostupné z <http://verejna-sprava.blogspot.cz/2011/05/16-cleneni-verejne-spravy.html>

Legislativní dokumenty:

Zákon. č. 2/1969 Sb. , O zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů

Zákon č.83/1990 Sb. , O sdružování občanů

Zákon. č. 1/1993 Sb. , Ústava České republiky

Zákon č. 248/1995 Sb. , O obecně prospěšných společnostech

Zákon č.227/1997 Sb. , O nadacích, nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

Zákon. č. 359/1999 Sb. , O sociálně právní ochraně dětí ve znění zákona. č. 401/2012

Zákon. č. 128/2000 Sb. , O obcích

Zákon.č. 250/2000 Sb. , O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 3/2002 Sb. , O svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech)

Zákon. č. 108/2006 Sb. , O sociálních službách

Zákon. č. 73/2011 Sb. , O Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů

Přílohy:

1. Záznamy z rozhovorů se zástupci NNO

Českobrod'ák

1. *Můžete krátce představit vaši organizaci?*

- *kdy vaše org. vznikla*

1.6.2011

- *jaké služby poskytujete*

Community policing, preventivní programy, V -Č aktivity, osvěta, vzdělávání, poradenství

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

V Českém Brodě, máme 15 členů a asi 50 sympatizantů

2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*

Se sociální oblastí souvisí všechny naše poskytované služby, jde o podporu bezpečnosti ve městě.

3. *Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)*

Věkově jde o všechny věkové kategorie, tématicky vždy o řešení aktuálního problému. Nyní se například věnujeme skupině seniorů, kteří jsou ohroženi trestnou činností z strany různých podvodníků a zlodějů.

4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?*

od roku 2011, tedy od založení organizace

5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*

Na základě bezpečnostní situace ve městě, tedy na základě poptávky.

6. *Spolupracujete s místním úřadem?*

Ano.

7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*

Byla navázána z naší strany, navštívili jsme zastupitele Města. Nejvíce jde o oblast bezpečnosti, chceme docílit změny přístupu Města, policie i občanů k těmto otázkám.

8. *V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?*

Klady – vychází nám vstřícně například při bezplatném pronájmu prostor pro naše akce, zajišťování materiálů – tisk, distribuce.

Výrazné zápory nespátřujeme žádné.

9. *Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká*

Jde o ústní dohody, potom máme dohodu k projektu Community policing.

10. *Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?*

Podstatě takovou jako dosud, ideální by bylo důsledné plnění dohody o CP. Podstatou dohody jsou pravidla, specifikovaná na základě toho, jako stranu kdo zastupuje, Město má vytvářet podmínky pro její plnění.

11. *Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?*

Kvalita služeb by se odrazila v dobrém systému financování služeb, nejsou zatím nastavena pravidla, měla by být spojena s rozpočtem města, rozpracována do jednotlivých kapitol.

12. *Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?*

Realizujeme veřejná setkání, kde může každý vyjádřit svůj názor, k vyjádření vyzýváme propagací, máme na webových stránkách anonymní formulář.

13. *Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?*

Naše služby jsou zajišťovány odborníky v dané oblasti, jako jsou záchranáři, policie...Ti garantují aktuální informace v dané oblasti (drogy, kriminalita...) a kvalitu služeb.

Hospic dobrého pastýře

1. *Můžete krátce představit vaši organizaci?*

- *kdy vaše org. vznikla*

2005

- *jaké služby poskytujete*

Lůžkový hospic, mobilní hospic, ambulance, domácí péče

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

Máme 30 lůžek a terénní služby pro okruh Čerčan

2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*

Konkrétně v této oblasti žádné, ale měli jsme klienta z Českobrodsku

3. *Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)*
lidé v terminálním stadiu nemoci

4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?*

dle poptávky, jsme k dispozici od roku 2005

5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*

Poptávka klientů, doporučení lékaře

6. *Spolupracujete s místním úřadem?*

ano

7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*

Kontakt jsme navázali my, žádali jsme o příspěvek pro klienta z Č-B

8. *V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?*

Finanční příspěvky jsou kladem, zápory nespátřujeme žádné

9. *Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká*
ne

10. *Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?*

Finanční podpora místně příslušných klientů.

11. *Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?*

Snazším financováním služby

12. *Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?*

Distribuuje lékařům informační materiály a ti se na nás obrací.

13. *Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?*

Máme dotazníky pro klienty

Charita Brandýs nad Labem

1. *Můžete krátce představit vaši organizaci?*

- *kdy vaše org. vznikla*

1996

- *jaké služby poskytujete*

Máme široké spektrum služeb. v Brandýse máme azylový dům, asistenční služby pro seniory, nízkoprahové centrum pro lidi v tísní

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

Jsme organizace s celostátní působností

2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*

Žádné, klientka z Č-B využila služby azylového domu.

3. *Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)*
matky s dětmi, měli jsme 1 klientku v roce 2012

4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?*

-

5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*

Doporučení klientky z MěÚ

6. *Spolupracujete s místním úřadem?*

Ano.

7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*
Z naší strany jsme žádali o příspěvek na zjištění pobytu klientka. Také máme informační materiály na OSV

8. *V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?*

Klady v oblasti propagace služeb, informovanosti klientů o službách. Také finanční podpora. Zápory nevidíme.

9. *Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká*

Ne.

10. *Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?*

Finanční podpora místně příslušných klientů.

11. *Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?*

Jak bylo uvedeno, informovanost klientů, finance.

12. *Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?*

Dotazníky a dotazováním v různých institucích, na OSPODech, přímo od klientů.

13. *Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?*

Dle standardů kvality sociálních služeb – možnost stížností atd.

Občanské sdružení LECCOS

1. *Můžete krátce představit vaši organizaci?*

- *kdy vaše org. vznikla*

rok 2000

- *jaké služby poskytujete*

NZDM, SASRD, Rodinné centrum, programy primární prevence na ZŠ, Terénní služby pro děti a mládež v okolních obcích – nabídka v-č aktivit a sociálních poradenství, vzdělávání pro podnikatele, pro neziskovky, pro rodiny, Sanace rodin ve spolupráci s OSPOD, akce pro veřejnost zaměřené na děti, mládež, rodiny (Den dětí, Adventní průvod světýlek, příměstské tábory...)

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

10 zaměstnanců, na českobrodsku

2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*

všechny vyjmenované

3. *Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)*

CS jsou rodiny s dětmi – pro SASRD, přednášky, služby rodinného centra, sanaci. V případě sanace a SASRD jde o rodiny znevýhodněné, ohrožené. Dále děti a mládež – NZDM, programy prim, prevence ve školách, terénní služby. ptom ostatní NNO – vzdělávání a také začínající i pokročilí podnikatelé, to má souvislost s trhem práce a také s fundraisngem

4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?*

od roku 2000, kdy jsme založili klub volnočasových aktivit pro děti převážně romské, které se toulaly v místním parku.

5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza,*

zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)

Služby v Č.Brodě jsme začali poskytovat zejména na základě poptávky, viděli jsme tu potřebu něco takového založit, zároveň město vypsalo grantík na podporu v-č aktivit, tak se to propojilo. Potom jsme zjišťovali další poptávku, protože jsme sami byli v centru dění, jako například založení rodinného centra, na základě toho, že zakladatelka sama byla na MD.

6. *Spolupracujete s místním úřadem?*

Ano

7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*

Spolupráci jsme se pokoušeli navázat od začátku, byli jsme úspěšní při grantové výzvě na vybavení klubovny pro děti. Spolupracovali jsme nejprve se sborem ČCE, ohledně prostor, po založení RC nám prostory nestačili, tak jsme se obrátili na město a asi po dvou letech se nám podařilo získat dotaci od kraje na rekonstrukci městem nabídnutých prostor. Takže město za použití ještě docela velké vlastní částky-asi 1,2 milionu, dům opravilo. Zájem rodin, zejména maminek byl veliký a spolupráce se dále vyvíjela, probíhaly u nás diskuse o potřebách rodin, dětí, zrekonstruovali jsme městské hřiště, postupně jsme vyjednali podmínky pro pravidelné dotace i na činnost NZDM, přímo z rozpočtu. Se sociálním odborem jsme spolupracovali nejprve formou informování, potom podpory klientů, započali jsme propojovat cílovou skupinu NZDM s programy primární prevence na školách, které nyní město také podporuje. Díky započatí poskytování SASRD již spolupráce s OSV je velice úzká a nyní máme přímo projekt spolupráce s OSPOD v oblasti sanace rodin. Projekty postupně rozvíjíme na základě KPSS, na jeho tvorbě se od počátku podílíme.

8. V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?

Klady jsou jednoznačně ve vzájemné informovanosti, možnosti podpořit společné klienty, v projektu sanace rodin přímo OSPOD doporučuje vhodné rodiny, máme společné schůzky, problémy společně řešíme. Těžíme z toho, že můžeme mít v péči o klienty různé role, které se doplňují.

Při tvorbě KPSS jsou kladem určitě různé pohledy na problém, z naší strany zapojit naše cílové skupiny do procesu plánování.

Zápory v tom, že máme velmi široký záběr služeb a radní při podpoře našich záměrů vnímají že podpoří zase naše sdružení, ale už nepřemýšlí o tom, že jde o novou službu.

9. Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká

Ano, máme smlouvy o spolupráci v oblasti finanční podpory pro NZDM i rodinné centrum, schválené Radou, rovněž smlouvu o výpůjčce prostor pro RC, máme stanovená pravidla v projektu sanace rodin, partnerské dohody k individuálním projektům NZDM a SASRD

10. Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?

Rádi bychom nadále pracovali na tvorbě KPSS, plnili jeho cíle, měli podporu našich projektů, rozšiřovali naše služby, což bez spolupráce s místní správou by šlo jen stěží.

11. Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?

Pokud by šlo o finanční podporu, jistě tím, že by byl dostatek personálních a materiálních zdrojů, tedy větší komfort a péče o klienty, dostatečná kapacita, která například chybí u programů primární prevence či výhledově u SASRD. Společná sociální práce s rodinami dává službě komplexnost, jistě stojí za spolupráci i další subjekty, jako školy, zdravotnická zařízení atd.

12. Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?

S klienty jsme v kontaktu, máme také k dispozici výstupy šetření pro KPSS, dotazníky a ankety pro zjištění poptávky po službách realizujeme v rodinném centru i na webu, využíváme zpětných vazeb na našich akcích pro veřejnost, kde se sejde širší spektrum obyvatel.

13. Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?

metodikou SKSS – dotazníky, možnosti a řešení stížností

Modré dveře

1. Můžete krátce představit vaši organizaci?

- *kdy vaše org. vznikla*

v listopadu 2011

- *jaké služby poskytujete*

krizová pomoc – bez omezení, SAS pro zdravotně(duševně a mentálně) postižené, rehabilitace, kojenecký psycholog – jako jediní v republice, psychoterapie pro veřejnost, volnočasové a kulturní aktivity

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

- máme 9 zaměstnanců a dle kvalifikovaného odhadu 400 – 500 klientů ročně
2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*
obyvatelům Českobrodsku jsme schopni poskytnout všechny nabízené služby
  3. *Jaká je cílová skupina klientů?* (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)
podstatě pro terapie bez omezení, dále prse zaměřujeme na duševně nemocné, připravujeme aktivity pro děti s DYS
služby jsme začali poskytovat vloni, takže jde nyní o stále nové klienty
  4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?*
ne na Českobrodsku, ale obecně pod září 2000
  5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*
uskutečnili jsme roční dotazníkové šetření a zjistili jsme 100% potřebnost našich služeb na kostelecku
  6. *Spolupracujete s místním úřadem?*
spolupracujeme s MÚ v Kostelci, žádali jsme o dotaci, máme nástěnku na úřadě, a pracujeme na společném projektu oprava cesty a výroba Casnej
  7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*
Na MěÚ v Č. Brodě jsme posílali letáky a žádost o finanční podporu, ale žádost byla zamítnuta
  8. *V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?*
určitě by bylo dobré, kdyby úřady podporovaly takovéto služby, starali se tak o občany města. Jsme pro to, aby si zkontrolovali kvalitu našich služeb a rozhodli se, zda nás podpoří. Také by měly být maximální informovanost o našich službách ze strany MěÚ a měli by k nám směřovat klienty, o kterých vědí
  9. *Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká*
ne
  10. *Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?*
kdyby nás navštívil vždy pracovník MěÚ, zjistil kvalitu služeb a dostali bychom dotaci na rok dopředu. Od úřadu očekáváme síťování služeb, větší komunikaci. Aktuálně chceme poskytovat terénní služby a jistě by spolupráce byla pro tento projekt potřebná.
  11. *Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?*
hodně, měli bychom méně práce se sháněním peněz a mohli bychom více času na klienty.
  12. *Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?*
momentálně nijak, když jsme zjišťovali potřeby před otevřením našich služeb, poptávali jsme se u lékařů, na policii, rodičů. Zjistili jsme zájem o terénní KI, SAS pro dospělé duševně postižené od 18 do 65 let, rehabilitace od 16ti let
  13. *Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?*
osobní pohovory s klienty, dotazník před a po poskytnutí služby, mapování různých úrovní života

Občanská poradna Nymburk

1. *Můžete krátce představit vaši organizaci?*

- *kdy vaše org. vznikla*

v červnu 2003

- *jaké služby poskytujete*

Odborné sociální poradenství – občanská poradna, centrum pro pomoc obětem domácího násilí a trestných činů

Intervenční centrum – podpora obětem domácího násilí a trestné činnosti

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

v současné době máme 15 zaměstnanců, služby poskytujeme ve východní části Středočeského kraje v okresech Mělník, Mladá Boleslav, Kolín, Nymburk, Kutná Hora, Praha-východ

2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*

Na Českobrodsku nemáme občanskou poradnu, ale klienti dojíždí na pracoviště do Nymburka nebo do Kolína. Naše další služby poskytujeme i v terénu a tam máme klienty i z Českého Brodu a okolí.

3. *Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)*

Obecně jde o osoby v krizi, pokud jde o občanskou poradnu, jsou to všichni od 18-ti let, Krizová intervence a poradna pro pomoc obětem domácího násilí(dále DN) má CS oběti DN, osoby ožrožené DN, lidi ohrožené TČ a to nejen přímo oběti, ale i příbuzní, svědkové.. Poptávka po službách občanské poradny nyní stagnuje, služba pro oběti DN a Intervenční centrum má nyní 10% nárůst klientů.

4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?*

Od roku 2009

5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*

Šlo o poptávku klientů nebo institucí, v Českém Brodě se jednalo i o poptávku samosprávy, konkrétně byl zájem o služby občanské poradny v Č. Brodě, skončila ve fázi vyjednávání o finančních podmínkách.

6. *Spolupracujete s místním úřadem?*

Ano

7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*

Jedná se o spolupráci se sociálním odborem, prolínají se nám klienti, zejména oběti DN a jejich děti. OSV nás kontaktoval ohledně klienta do intervenčního centra.

Spolupracujeme také na tvorbě KPSS, máme zástupkyni v pracovních skupinách.

Máme propagační materiály na odborech soc.věcí , které pravidelně dodáváme.

8. *V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?*

Kladem je určitě tvorba KPSS, z něho vyplývající informace o potřebách jednotlivých regionů

Zápory ne

9. *Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká*

Máme vnitřní pravidla pro komunikaci s institucemi navenek a pro předávání informací o klientech. Bez souhlasu klienta nesmíme předat žádné informace směrem ven s výjimkou ohlašovací povinnosti. Také s nimi pracujeme v tom smyslu, že na úřady se mohou obrátit se žádostí o pomoc. S pracovníky státní správy se také setkáváme na interdisciplinárních schůzkách cca 1x za 4 měsíce. Na odborech sociálních věcí je automatická nepsaná dohoda, že nás v případě potřeby kontaktují.

10. *Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?*

Spolupráce funguje dobře, představujeme si ji tak jako dosud, rádi bychom ji ještě rozšířili nejen na úrovni pracovníků, ale i na úrovni samosprávy, abychom věděli, jaké aktuální záležitosti se ve městě řeší. Chceme udržet služby, které máme a rádi bychom je rozšířili o terénní poradenství, které by bylo dostupnější pro klienty.

11. *Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?*

Tato spolupráce ovlivňuje kvalitu našich služeb, protože máme zpětnou vazbu od úřadů, ptáme se, jak s našimi službami jsou klienti spokojeni, zda potřebují něco dalšího.

12. *Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?*

Máme dotazníky, které každý klient vyplňuje po konzultaci, hodnotí spolupráci, mohou se vyjádřit na webových stránkách, spolupracujeme v tomto ohledu i s dalšími organizacemi, které klienti vyhledávají.

13. *Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?*

Máme dotazníky na spokojenost klientů, zda byli spokojeni s radou a na další zpětné vazby.

Prostor

1. *Můžete krátce představit vaši organizaci?*

- *kdy vaše org. vznikla*

v roce 2002

- *jaké služby poskytujete*

Terénní programy

kontaktní centrum

programy primární prevence

NZDM

sociální programy

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

Na Kolínsku, Kutnohorsku, Hradecku, Zruč nad Sázavou, máme cca 50 zaměstnanců

2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*

na Českobrodsku poskytujeme terénní služby pro uživatele drog, primární prevenci ve školách a službu StreetEXperiment (dále jen SEX)

3. *Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)*

Cílovou skupinou jsou osoby závislé na drogách a mládež experimentující s drogami, v PP školní děti. Projekt pro mládež bude končit, protože nebudeme mít dostatek financí, ale je to velmi potřebná služba (SEX)

4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?*

Od roku 2003

5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*

Myslím, že jsme kontaktovali MěÚ s nabídkou našich služeb.

6. *spolupracujete s místním úřadem?*

Ano

7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*

Kontaktovali jsme MěÚ s naší nabídkou TP pro uživatele drog, s programy primární prevence ve školách a s projektem SEX. V těchto oblastech dále spolupracujeme,

8. *V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?*

Klady jednoznačně ve financování našich služeb, dále spolupráce na KPSS, získáváme tak informace, zpětnou vazbu, monitoring, setkáváme se s městem.

Zápory nespatřujeme žádné, spolupráce v Českém Brodě je příkladná a vstřícná.

9. *Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká*

Máme smlouvu ohledně finančního příspěvku, potom fungují základní pravidla, která vychází z podstaty služby, to znamená, že při spolupráci neuvádíme žádná jména klientů, to platí pro všechny spolupracující instituce.

10. *Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?*

Bylo by dobré, kdybychom dostávali více peněz, dotace z města zaujímají procentně velmi malou částku z celkových nákladů na službu. Rádi bychom rozšířili spolupráci s jednotlivými odbory na MěÚ, ale narážíme na zásady anonymity, takže spíše posíláme klienty za jednotlivými úředníky a vyřizují si záležitosti sami.

11. *Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?*

Při velmi úzké spolupráci narážíme na etické dilema právě ohledně osobních údajů a také záleží na kompetentnosti jednotlivých pracovníků s údaji nakládat. Dále jsme celkem rádi, že Brod je malé město a nemusíme řešit problémy, které jsou ve velkých městech, například v Praze, kde podnikatelé tlačí úřady, aby vytlačovali naši cílovou skupinu z center měst a představují si, že klienti půjdou tam, kde jsou pracovníci, nikoli naopak.

12. *Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?*

Na základě stávajících kontaktů provádíme periodický průzkum spokojenosti, máme odkazy na další klienty od našich klientů

13. Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?
podstupujeme audity a certifikace odborné způsobilosti, jsme členy České asociace streetwork, která provádí audit služeb členů po 3-4 letech. Máme roční plán rozvoje služeb a strategický plán rozvoje organizace, i když tvorba a realizace cílů těchto dokumentů velice závisí na financování.

Rodinné centrum Rouda

Můžete krátce představit vaši organizaci?

- *kdy vaše org. vznikla*

2008

- *jaké služby poskytujete*

poradny – psychologická, prac. právo, péče o děti - vyzvednutí ze školy, převedení na VČ
aktivity – o toto je v Čelákovících veliký zájem, krátkodobé hlídání dětí dopolední o
odpolední, klub náhr. rodin, plavání, spolupráce s o.p.s. Střední Polabí, o.s. Podnikatelky –
projet návrat matek do práce

1. Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?

Klub náhradních rodin, ve Středočeském kraji již 3. rokem, na českobrodsku od letoška,
pověření k SPO 1 rok

2. Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)

náhradní rodiny, pěstouni, na č-b máme 2 rodiny

3. Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?

od roku 2013

*4. Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza,
zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*

poptávka klientů, někdy nás vyhledá OSPOD

5. Spolupracujete s místním úřadem?

ano

6. Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?

V rámci poradny, přes rodiny klientů, rádi bychom se zapojili i do KPSS, zatím jsme takto
zapojeni v Čelákovících

7. V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?

klady: možnost rozvoje služeb

8. Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká

ne, jen dohodu s klienty schvaluje OSPOD, my je pravidelně navštěvujeme 1x za 2 měsíce a
1x za 6 měsíců musíme podat zprávu

9. Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?

předpokládáme, že se budeme dále rozvíjet, takže bychom určitě měli spolupracovat na KPSS
v oblastech, kde máme klienty

10. Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?

ideálně v oblasti osvěty

11. Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?

přímo komunikací s rodinami

12. Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?

také přímo, máme supervize, kde rozebíráme problémy

Rozum a cit

1. Můžete krátce představit vaši organizaci?

- *kdy vaše org. vznikla*

V roce 2000

- *jaké služby poskytuje*

doprovázení náhr. rodin, poradna pro pěstouny, vzdělávání pro klienty, vzdělávání i směřen ven pro odbornou i laickou veřejnost

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

15 zaměstnanců, okresy Praha východ, Kolín, Praha

2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*

doprovázení náhradních rodin

3. *Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)*

pěstounské rodiny, náhradní rodiny

po novele zákona došlo k velkému nárůstu klientů na desetinásobek

4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?*

od března letošního roku máme 4-5- rodin z Českobrodsku, (kde spolupracujeme s OSPOD Č. Brod)

5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*

oslovují nás rodiny, které dostanou kontakt z OSPOD, obecně s rodinami pracujeme již od roku 2000

6. *Spolupracujete s místním úřadem?*

ano

7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*

OSPOD má smlouvy s klienty, my máme rámcovou dohodu s OSPOD, v Č Brodě tuto dohodu zatím nemáme. Na OSPODech máme informační materiály, brožury

8. *V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?*

pozitiva: spolupráce je vždy 3-stranná, klient, my a OSPOD, dobré je můžeme klienty doporučovat díky této spolupráci do dalších služeb, spolupracujeme i se soudy
Dostáváme peníze přímo od státu na základě novely zákona o SPOD

negativa: proces dodávání dokumentů

9. *Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká*

ne, jde o zmíněné smlouvy s klienty, nárůstem klientů se nyní dostáváme k organizačním věcem, budeme muset pravidla tvořit

10. *Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?*

jako dosud, máme nyní opravdu mnoho klientů

Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?

OSPODy se na nás obrací o radu v oblasti pěstounské péče, jde zejména o odborné psychologické poradenství. To, že tyto služby máme k dispozici je jistě dobré pro klienty.

11. *Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?*

Pracovník dochází do rodin, je s nimi v neustálém kontaktu, máme i dostazníky, jak naše služby případně rozšířit, vydáváme zpravodaj

12. *Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?*

možnost klientů si stěžovat, máme dotazníky, které rozdáváme i na konci akcí (např. vzdělávacích), prostřednictvím individuálních kontaktů

Spirála Pomoci

1. *Můžete krátce představit vaši organizaci?*

- *kdy vaše org. vznikla - 2007*

- *jaké služby poskytuje*

sociální služby: osobní asistence, terénní služby pro seniory, zdravotní péče, psychologické poradenství, půjčovna rehabilitačních pomůcek

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

18 asistentek, 43 klientů

2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*
Zdravotní péče
3. *Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)*
Senioři a zdravotně postižení, v okolí Českého Brodu 3 klienti, ustálený počet, když někdo zemře
4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytlujete?*
Od roku 2007
5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*
na základě poptávky klientů
6. *Spolupracujete s místním úřadem?*
Ano
7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*
Tvorba KPSS, pracovní skupina senioři a zdravotně postižení, nyní cíl půjčovna kompenzačních pomůcek
Poskytnutí prostor – kancelář za nájemné, nájemní smlouva
Spolupráce se sociálním odborem – poptávka klientů, propagace na MěÚ i na obecních úřadech
Finanční příspěvek ne, nežádali jsme, protože máme málo klientů v Č Brodě i jeho okolí.
Spolupracujeme dobře s MěÚ v Kolíně, tak je i příspěvek od města
8. *V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?*
Klady: propagace, noví klienti, možnost zařadit se do komunitního plánu, patřit do sociálních služeb
Zápory – doplňování a nahrazování péče pečovatelské služby po její pracovní době
9. *Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká*
ne
10. *Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?*
Plánovaná je půjčovna kompenzačních pomůcek, ideální by bylo partnerství, na základě něhož by byla služba dobře propagována, bylo by vzato v potaz, že služba doplňuje pečovatelskou službu a přispívalo by finančně na uživatele
11. *Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?*
Informace by se dostaly ke všem klientům, bylo by možné lépe pracovat na rozvoji služby, nyní bychom rádi dosáhli toho, že budeme mít kvalitní prostory na kompenzační pomůcky, je velká výhoda, když si klienti mohou vybrat, sklad je dostatečně velký a přehledný, sdělí si to mezi sebou
12. *Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?*
Spolupracujeme se sociálními pracovníky v nemocnicích a s odborem sociální péče ve městech, také s obecními úřady, ideální je spolupráce se starosty obcí. Ti všichni předávají potencionálním klientům informace o nás. Poptávku po našich službách zjišťujeme následně rozhovory s těmito pracovníky a také se dotazujeme na potřebu dalších našich služeb, které v dané oblasti nejsou, konkrétně například v Českém Brodě vznikla poptávka po půjčovně kompenzačních pomůcek.
13. *Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?*
Máme dotazníky pro klienty, které jsou anonymní, Pracovník je rozdává klientům a vybere do schránky, aby se nevědělo, kdo je tam vložil.

Svaz tělesně postižených MO Č. Brod

1. *Můžete krátce představit vaši organizaci?*

- *kdy vaše org. vznikla*

organizace má celostátní působnost, vznikla v roce 1990, navázala na činnost českého svazu invalidů. Stejně tak MO Český Brod má za sebou tuto historii

- *jaké služby poskytuje*

V Českém Brodě MO organizuje 2x do roka zájezdy pro tělesně postižené

- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

MO působí v Českém Brodě a okolí, tzn. V přilehlých obcích. Má současně necelých 120 členů

Výbor má 9 členů a 3 členy revizní komise.

Veškerou práci děláme bezplatně, dobrovolnicky. Všechno si platíme sami – přípravu členských schůzí, občerstvení. Uvažujeme o zániku MO ke konci roku, Již není nikdo, kdo by zde chtěl pracovat, pro mne je to již velice náročné. V organizaci pracuji od roku 1995. pět let jsem jeho předsedkyní, když předtím předseda i místopředseda zemřeli. Je mi 78 let a špatně se pohybuji.

2. *Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?*

Ze služeb pořádáme pouze zájezdy pro naše členy, Ti potom mají slevu.

3. *Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)*

Členy jsou senioři a tělesně postižení, většinou je přes 70 let. Členská základna klesá, před pěti lety to bylo kolem 200 lidí. Potřebovali bychom do svých řad mladé lidi. Lidé ale namají o nic zájem, nemají náladu, stárnou.

4. *Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?*

Od roku 1990, předtím svaz invalidů

5. *Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)*

Poskytování služeb souvisí s historií, navázali jsme na to, na co byli klienti zvyklí. Nic nového neposkytujeme.

6. *Spolupracujete s místním úřadem?*

Ano.

7. *Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?*

Žádáme o příspěvek na zájezdy, to znamená, že si podáme žádost na sociální odbor.

Příspěvek se pohybuje kolem 5000,- Kč

8. *V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?*

Je příjemné, že přispějí, zájezd pak může být levnější.

9. *Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká*

Na příspěvek máme s MěÚ smlouvu, jejíž body n- účel použití prostředků – musíme dodržet.

10. *Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?*

Vzhledem k tomu, že pravděpodobně zanikneme, nemáme zatím další plány. Vše záleží, jak se bude vyvíjet budoucnost MO. Letos jsme již jeden zájezd uskutečnili a ještě jeden bude v září – budeme žádat o příspěvek.

11. *Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?*

Nepřemýšleli jsme o tom

12. *Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?*

Většinou na členských schůzích sbíráme podněty, spíše je to tak, že navrhneme několik možností, kam bychom mohli jet a členové si vyberou.

13. *Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?*

Během zájezdu se průvodkyně ptá na spokojenost účastníků a sbírá ohlasy.

Zájezdu se vždy zúčastní cca 40 lidí – jeden autobus.

Život 90

1. Můžete krátce představit vaši organizaci?

- *kdy vaše org. vznikla*
Organizace Život 90 Zruč nad Sázavou vznikla v roce 1994
- *jaké služby poskytuje*
Především jde o služby Tísňová péče, aktivizační programy – Kutná Hora, Zruč nad Sázavou, dále zájezdy, přednášky, školení seniorů, setkávání seniorů. Většinu služeb organizují dobrovolníci. Registrovanou sociální službou je tísňová péče.
- *v jakém okruhu (velikost org, počet zam.)*

Služby jsou poskytovány v 5ti krajích, z čehož 90% je poskytováno ve Středočeském kraji. Rozsah poskytování služeb závisí na dotacích, které dostaneme. Sučasně máme jednoho pracovníka, účetní a administrativní pracovníci plus 13 stálých dobrovolníků a dobrovolníky, kteří připravují jednorázové akce. V programech pracují také zdravotní sestry.

2. Jaké služby v sociální oblasti poskytuje vaše organizace na Českobrodsku?

Na Českobrodsku jde o službu tísňové péče, kterou využívají 2 klienti. Jde o službu, kde klient má u sebe na ruce nebo na krku pager s tlačítkem, které v případě tísně stiskne a signál upozorní dispečink. Dispečink je také upozorněn v případě, že se klient delší dobu nehýbe. Pracovnice se zpětně dotazuje klienta, zda nejde o planý popalch, přístroj snímá zvuky v okolí uživatele a na dálku se tak dohodnou, zda je výjezd potřeba. Potom pracovník kontaktuje záchrannou složku a toho, u koho jsou uloženy klíče od bytu klienta. V případě spolupráce s Městem Český Brod jsou klíče zapečetěny u MP a ta s nimi vyjíždí ke klientovi.

3. Jaká je cílová skupina klientů? (včetně kvantity, trend růstu nebo poklesu...)

Cílová skupina uživatelů jsou senioři nebo zdravotně postižení občané od 18ti let, na českobrodsku jde o seniory. Jsou to stálí klienti. Trend růstu by závisel na schopnosti klientů zaplatit si službu. Služba tísňové péče stojí 300,- Kč měsíčně, plus poplatek za pořízení přístroje. Celkem jde o náklady 4000,- Kč, z čehož klient hradí 2500,-. Tato pořizovací cena je většinou problém.

4. Od kdy na Českobrodsku služby poskytujete?

Služby jsou poskytovány od roku 2010, po navázání kontaktu s místním úřadem.

Na základě čeho jste služby začali poskytovat (poptávka klientů, analýza, zájem – objednávka služeb ze strany veřejné správy, jiný motiv)

Službu jsme začali poskytovat na základě poptávky klientů, potom jsme kontaktovali MěÚ. Následnou propagací služeb jsme oslovili další možné uživatele. Zájem o službu by byl vyšší, pokud by šlo o službu zdarma

6. Spolupracujete s místním úřadem?

Ano.

7. Pokud ano, jak byla spolupráce navázána, jakým způsobem a v jakých oblastech probíhá?

S místním úřadem, kde funguje MP je sepsána smlouva, konkrétně s odborem sociálních věcí. Jde o smlouvu nefinanční povahy. Město se zavazuje ke spolupráci jeho městské policie, kde jsou zapečetěné klíče k bytům klientů, kteří službu využívají. Pokus dojde k signálu, že klient potřebuje pomoc, dispečer osloví záchrannou složku a městskou policii, která přijede s klíči. Spirála pomoci nemá vlastní výjezdní skupinu.

S MěÚ spolupracujeme také v KPSS, v pracovní skupině senioři, zejména se snažíme, aby se o naší službě dozvěděl co nejširší okruh žadatelů

9. V čem spatřujete klady a zápory spolupráce s místní státní správou?

Kladem je finanční podpora, žádali jsme OSV o příspěvek, získali jsme 30 000,- Kč. Pokud například ve městě nefunguje MP, klíče od bytu klientů jsou u sousedů, známých

10. Máte vytvořena pravidla pro spolupráci s MěÚ? V kladném případě - jaká

Ano, pravidla jsou ve smlouvě o spolupráci Spirály a městské policie

11. Jak si představujete další spolupráci s MěÚ?

Ideální by bylo, pokud by Město přispívalo na pořízení připojení, jak je to například v Kralupech nad Vltavou, kde krom počátečního poplatku platí ještě půlrok služby. V Českém Brodě chceme dále spolupracovat na tvorbě KPSS. Ve spolupráci s Městem by mohlo dojít k rozšíření služby, pokud by se podařilo podpořit uživatele finančně.

12. Jak by mohla vaše spolupráce s MěÚ ovlivnit kvalitu poskytovaných služeb?

Určitě finančním přispěním by bylo možné rozšířit počet uživatelů.

13. Jakým způsobem zjišťujete potřeby obyvatel v oblasti, kde působíte?

Pořádáme přednášky o naší práci, o bezpečnosti seniorů a zdravotně postižených, máme propagační materiály na pečovatelských službách a dalších službách, například Spirála pomoci, Charita atd. a získáváme od nich zpětnou vazbu na poptávku po našich službách. Vzhledem k tomu, že těmto službám nekonkurujeme, pouze je dolňujeme, spolupráce je dobrá a vyhledávaná.

14. Jakým způsobem vyhodnocujete kvalitu a rozsah Vámi poskytovaných služeb?

Pro klienty máme dotazníky, které jsou anonymní. Vzhledem k tomu, že klienty s dotazníky objíždíme jednotlivě, snažíme se anonymitu zajistit tím, že uživatel vloží svůj dotazník kamkoli do složky s ostatními dotazníky. Přípomínky se potom objeví ve vnitřních předpisech služby. Například se nám takto podařilo službu tísňové péče rozšířit o službu, kde pager funguje obráceně – pokud klient opustí byt, pak zaznamenává neohlášený pohyb a tak vlastně byt hlídá.